

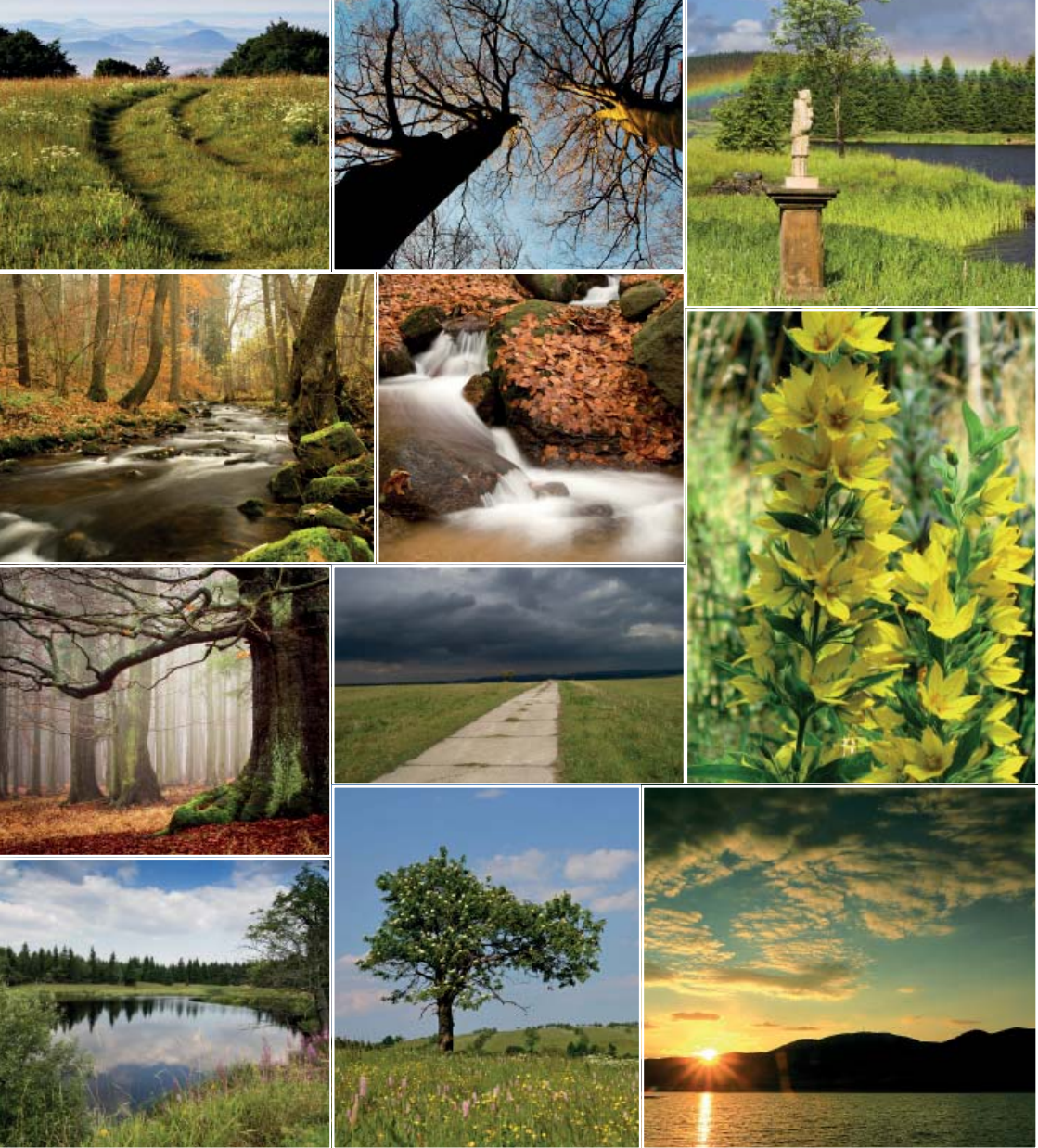
Města Podkrušnohoří

Chomutov | Jirkov | Litvínov | Most | Osek | Duchcov
Bílina | Teplice | Krupka

Krušné hory

Města Podkrušnohoří

Vydala Destinační agentura Krušné hory a.p.s. ve spolupráci s městy, za příspěvní partnerů: Severočeská energetická a.s., Vršanská uhelná a.s., United Energy, a.s.

Texty: Informační centra města a Kateřina Táborská

Foto: Archivy měst Chomutov, Jirkov, Litvínov, Most, Duchcov, Bílina, Teplice, Krupka, Chlumeck a Destinační agentury Krušné hory,

Miroslav Rada, Radovan Smokůň, Petr Mikšíček, Kateřina Táborská

sazba: MEDIA LIVE

tisk: Ústecké tiskárny, s.r.o.

Rok vydání: 2015

Obsah

Chomutov	2
Tip do okolí: Kadaň	9
Jirkov	10
Tip do okolí: Strupčice	15
Litvínov	16
Tip do okolí: Zámek Jezeří	21
Most	22
Tip do okolí: Uhelné safari	33
Osek	34
Tip do okolí: Mariánské Radčice	39
Duchcov	40
Tip do okolí: Jezero Barbora	45
Bílina	46
Tip do okolí: Hrad Kostomlaty	51
Teplice	52
Tip do okolí: Dubí	59
Krupka	60
Tip do okolí: Chlumeck	67
Tipy do Krušných hor	68
Jak je to daleko? Tabulka vzdáleností	72
Mapa	
Použité symboly	

Město Chomutov vzniklo na křižovatce starých obchodních cest na úpatí Krušných hor. Jeho bohatá historie, kterou prošel řád německých rytířů, jezuité i napoleonské války, se zrcadlí v historickém centru města. Kromě zachovalého historického jádra s mnoha památkami láká Chomutov turisty také řadou přírodních zajímavostí. Mezi chomutovská nej patří Podkrušnohorský zoopark - svou rozlohou největší v Česku, půvabné Bezručovo údolí - nejdelší údolí Krušných hor nebo areál Kamencového jezera - jediného svého druhu na světě. Kamencové jezero dnes obklopuje moderní volnočasový areál s aquaparkem, zimním i letním stadionem, in-line dráhou, kinem a hotelem.

První historické zmínky o Chomutovu pochází z poloviny 13. století, kdy se zde usadil právě řád německých rytířů. V 16. století se Hasištejnští z Lobkovic pokusili město rekatolizovat a přizvali do něj jezuitu, kteří založili kolej, jejíž rozsáhlý areál slouží vzdělání a kultuře dodnes. Roku 1605 se Chomutovští vykouplili z poddanství a Chomutov se stal svobodným královským městem. Průmyslový rozvoj města nastal v druhé půli 19. století po otevření železniční tratě podél Krušných hor, kdy se v okolí začalo těžit uhlí a byly založeny železářny. Dnes má Chomutov necelých 50 tisíc obyvatel a je prakticky propojen se sousedním Jirkovem.

CHOMUTOV

Nejkrásnější Vánoce v Podkrušnohoří

Každé město se snaží přilákat návštěvníky nějakým tím místním „nej“. V Chomutově se to daří hned několikrát. K návštěvě láká nejhlubší a nejdelší údolí Krušných hor, nejnovější volnočasový komplex v republice, který nabízí vyžití kulturní i sportovní, i rozlohou největší zoo v ČR, v níž žije nejstarší tuleň na světě. Pro milovníky adrenalinu je tu možnost zajezdit si na nejdelším vleku na vodní lyže a skočit si bungee-jumping z nejvyššího mostu Česka.

K těmto 'měřitelným' rekordům vám přidám ještě jedno nej. Podle mne je totiž Chomutov městem s nejkrásnější vánoční atmosférou v Podkrušnohoří. Na celý Advent se

půvabné historické náměstí 1. máje promění v předvánoční tržišťe s dekoracemi, vánočními stromky a vonícím svařákem. Děti městem vozí nazdobená lokálka Amálka ze zooparku nebo posílají dopisy Ježíškovi v improvizované poštovní úřadovně. Každou chvíli se náměstím rozezní zvonička, před níž lidé šeptají svá přání. V neděli zní z kostela svatého Ignáce hudba a na pódiu na náměstí se každé odpoledne střídají s programy zdejší děti. Do muzea se sjíždí návštěvníci z celého regionu, aby si prohlédli jedinečný pohyblivý Betlém, na němž pozorní diváci poznají jak místní památky, tak i některé osobnosti. Vánoční atmosféra pak vrcholí na Štědrý den, kdy se lidé přicházejí poklonit k živému betlému Ježíškovi.

Městská věž

Novogotická věž s vyhlídkovým ochozem tvoří 54 metrů vysokou dominantu centra města. Vchod zdobí socha sv. Floriana a spodní část věže je zaklenuta bohatou sklípkovou klenbou z přelomu 15. a 16. století. Městská věž přiléhá k děkanskému gotickému kostelu Nanebevzetí Panny Marie z počátku 14. století.

Otevírací doba:

duben - září: úterý - sobota 9:00 - 17:00

Vstupné:

25 Kč dospělí, 10 Kč děti

Kontakt:

nám. 1. máje 3, 430 01 Chomutov
www.skks.cz

Městská památková zóna

Historické jádro Chomutova si zachovalo středověký půdorys. Zejména náměstí 1. máje, plné měšťanských domů s podloubími a gotickými klenbami, ale i okolní ulice, jsou ukázkou bohaté historie města. V severní části náměstí proti sobě stojí dva kostely. Starší raně gotický kostel svaté Kateřiny dnes slouží jako výstavní prostor a navazuje na něj historická radnice, bývalá komenda řádu německých rytířů,

později renesanční zámek. Naproti pak stojí kostel Nanebevzetí Panny Marie s městskou věží. Jižní okraj historického centra vyplňuje komplex bývalého jezuitského areálu. Barokní sloup na náměstí byl postaven v roce 1697 sochařem Ambrožem Laurentisem z prostředků mistra cechu pekařského Wolfa. Rohový dům čp. 4 býval sídlem rychtáře, solnicí i radnicí. V roce 1813 zde byl ubytován pruský král

Friedrich Vilém III. a ve zdejším hotelu U černého orla se uskutečnilo setkání tří panovníků protinapoleonské koalice. Renesanční dům čp. 32 U dvou medvídků s pískovcovým portálem byl sídlem první chomutovské pošty. Dům čp. 48 U dvou rytířů byl do roku 1773 vinárnou majitelů vinohradů Svojetínských ze Svojetína, později Binderovo vinařství s vinárnou a restaurací s původním interiérem.

Jezuitský areál

Roku 1589 přichází do Chomutova na pozvání Jiřího Popela z Lobkovic jezuité, kte-

ří začínají se stavbou kláštera s kolejí a gymnáziem. Sen o vybudování univerzitního města se Jiřímu Popelovi nezdařil a areál byl dokončen až roku 1671. Po zrušení řádu v 18. století se kolej proměnila v kasárna a vojáci zde sídlili až do roku 1968. Nyní slouží veřejnosti jako knihovna a kulturní centrum s kavárnou, v domě Jiřího Popela z Lobkovic je umístěna expozice oblastního muzea, stejně jako v bývalém městském gymnáziu. V prostorech renesančního špejcharu, původně sloužícího jako kostel jezuitské koleje, refektář a divadlo, se konají výstavy. Kultuře slouží i barokní kostel

svatého Ignáce, otevírající se do náměstí. Součástí areálu je také odpočinková zahrada a hvězdářská věž.

Otevírací doba:

Galerie Lurago:

pondělí - pátek 9:00-17:00, sobota 9:00-12:00

Galerie Špejchar:

pondělí - pátek 9:00-17:00, sobota 9:00-12:00,
červenec-srpen úterý - neděle 9:00-17:00

Kostel sv. Ignáce:

duben - září: úterý, čtvrtek 11:00-12:00, 16:00-17:00, sobota 10:00-12:00, neděle 14:00-16:00,
červenec a srpen: úterý, čtvrtek 11:00-12:00,
16:00-17:00, sobota - neděle 9:00-17:00

Kontakt:

Palackého 4995/85, 430 01 Chomutov
www.skks.cz, www.muzeum-cv.net

Bezručovo údolí

Bezručovo údolí nad Chomutovem patří k nejdelším, nejhlubším a také nejmalebnějším údolím Krušných hor. Protéká jím řeka Chomutovka, na níž byla postavena v 19. století přehrada Kamenička. Celé okolí je vyhlášeno přírodním parkem a jeho součástí je také rezervace

Novodomské rašeliniště či zřícenina hrádku Hausberk. Údolí začíná ve výšce 380 metrů nad mořem a táhne se až do 850 metrů. Třináct kilometrů dlouhým údolím v současnosti prochází několik turistických i cyklistických stezek včetně šestikilometrové stezky naučné, která je

opatřena informačními panely seznamujícími návštěvníky se zdejší flórou i faunou. Parkem vede cyklostezka, kterou je možné využít také pro in-line brusle. Do parku je snadný přístup přímo z města (zastávka Povodí Ohře). Pro občerstvení a ubytování slouží tři penziony.

Chomutovské muzeum nabízí návštěvníkům několik expozic v různých prostorech v centru města. Výstavní sály v domě Jiřího Popela z Lobkovic v bývalém jezuitském areálu slouží k prezentaci přírodovědných a etnografických sbírek. Svět Krušných hor představuje sbírku Eriky Pohl-Ströher, která shromáždila předměty lidového umění s hornickou, vánoční a náboženskou tematikou, hračky a miniatury z Krušných hor. Krušnohorská vesnice je doplněna lidovým nábytkem, nástroji na zpracování dřeva či doplňky pro domácnosti. Ve Hvězdářské věži, která nabízí panoramatický výhled na okolní hory, je umístěna výtvarná expozice malíře Ilji Sainera. V budově radnice se

nachází expozice sochařství a malířství na Chomutovsku a Kadaňsku v letech 1350 - 1590. Mnišský dvoreček, oáza klidu uprostřed města, je lapidáriem. Celý rok je možné shlédnout velký pohyblivý betlém Josefa Fialy s více než čtyřmi stovkami figurek. Muzeum spravuje i kostel sv. Kateřiny, kde se pořádají výstavy či koncerty, pořádá

příležitostné výstavy a adventní programy.

Otevírací doba:

Radnice:

úterý-pátek 10:00-17:00, sobota 9:00-14:00
hodin, červenec a srpen: také neděle 14:00-17:00,
prosinec: také neděle 13:00-17:00

Dům Jiřího Popela:

úterý-pátek 9:00-17:00 hodin, duben - říjen: také
sobota 9:00-14:00

Hvězdářská věž:

duben - říjen: prohlídka úterý-pátek 10:00 a 15:00
hodin, sobota 9:00 - 13:00, vždy v celou

Vstupné:

30 Kč dospělí, 15 Kč děti, studenti, senioři,
60 Kč rodinné

Kontakt:

Dům Jiřího Popela z Lobkovic: Palackého 86
Radnice: nám. 1. máje 1, 430 01 Chomutov
www.muzeum-cv.net

Kamencové jezero

Dalším z chomutovských nej je jezero poblíž zooparku, jediné takové na světě. Jezero vzniklo na začátku 19. století zatopením zaniklého dolu a voda má vysoký obsah kamence, což z něj činí malé Mrtvé moře s perfektně čistou

vodou. Písčité i travnaté pláže a mola poskytují pohodlí při slunění a koupání. Aktivní odpočinek nabízí minigolf, plážový volejbal, tenis nebo ping-pong. Na děti čekají vodní i suchozemské atrakce i obří trampolína. Romantikům přijde vhod půjčovna loďek nebo oddělená nudistická pláž. U jezera je možné ubytování v chatkách a stanech a občerstvení poskytují několik restaurací a bufetů. Sousední vodní nádrž Banda

nabízí nejdelší vodní vlek v České republice pro jízdu na vodních lyžích.

Otevírací doba:

od 1. 5. do 15. 9.

koupaliště: 9:00 - 19:00, minigolf 9:00 - 21:00

Vstupné:

60 Kč dospělí, děti do 15 let 30 Kč, senioři 40 Kč

Kontakt:

Tomáše ze Štítého 43, Chomutov
www.kamencovejezero.cz

Podkrušnohorský zoopark a Skanzen Stará Ves

Na dosah z centra města leží rozsáhlý přírodní areál zooparku, na nějž navazuje skanzen i další turistické atrakitivity města jako Kamenec jezero a sportoviště. Je specializován na chov zvířat pocházejících z Eurasie a území severní Afriky. Pozorovat zde můžete více než 160 druhů zvířat, mezi kterými je 14 ohrožených druhů. Pro děti má zoopark připraveno lanové centrum a řadu hřišť,

jízdy na ponících, organizuje jízdy lokálkou Amálkou po zooparku či výpravy na safari mezi zvířaty ve volném výběhu a večerní procházky zooparkem. Nechybí ani komentovaná krmení zvířat. Na park navazuje jezdecký areál se stáje.

Součástí zooparku je skanzen ukazující historii a způsob života obyvatel původních vesnic Krušnohoří. Jeho dominantou je funkční

větrný mlýn holandského typu, v roubence si mohou návštěvníci prohlédnout expozici včelařství a hračkářství. Statek nabízí pohled na venkovský život zahrnující běžné domácí práce, zemědělství a řemesla. Do skanzenu je možné zavítat v rámci vstupného do zooparku.

👉 Otevírací doba:

listopad - únor: denně 9:00 - 16:00

březen - květen, září, říjen: denně 9:00 - 17:00

červen-srpen: denně 9:00 - 18:00

👉 Vstupné:

duben - září: 75 Kč dospělí, 45 Kč děti do 15 let, senioři, invalidé

říjen - březen: 65/40 Kč

👉 Kontakt:

Přemyslova 259, Chomutov
www.zoopark.cz

Aquasvět

Moderní plavecký areál sousedí s Kamencovým jezerem. V rekreační části má bazén s divokou řekou, masážními lavicemi, houpacím bazénem či vodními chrlíči, dále whirlpool a dětské brouzdaliště. Adrenalin zajistí dva tobogány - klasický a člunový. Sportovci zase uvítají pětadvacetimetrový osmíráhový bazén.

👉 Otevírací doba:

pondělí 13:00 - 21:00, úterý - neděle 9:00 - 21:00

👉 Vstupné:

1 hodina: 95 Kč dospělí, 75 Kč děti, studenti, senioři,
40 Kč děti do 110 cm, 2 hodiny: 130/110/50 Kč,
půlden: 220/170/70 Kč

👉 Kontakt:

Mostecká 5887, Chomutov
www.kultura-sport.cz

Muzeum československého opevnění Na Kočičáku

Muzeum asi kilometr nad Chomutovem na úpatí Krušných hor (směr Blatno) je tvořeno několika objekty lehkého opevnění z období před druhou světovou válkou. Mezi objekty opevnění, zákopy a kulometnými hnízdy vede necelý jeden km dlouhá naučná stezka, kterou lze absolvovat samostatně kdykoliv nebo s odborným průvodcem.

👉 Otevírací doba:

exteriéry celoročně, interiéry příležitostně, o prázdninách nebo u příležitosti historických výročí

👉 Kontakt:

www.kocicak.cz

In-line stezky a hřiště

V Chomutově jsou vybudovány tři in-line stezky s kvalitním asfaltovým povrchem. Nejdelší vede Bezručovým údolím a měří přes 6 kilometrů a je přístupná celoročně. Další in-line dráha se nachází na atletickém a fotbalovém stadionu na Zadních Vinohradech. Měří 800 metrů, je oboustranná s vyznačenými jízdními pruhy a na obou koncích má smyčku pro otočení.

Třetí dráha vznikla v areálu Domovinka na Lipské ulici, poblíž kostela svaté Barbory ve směru z centra na Horu Svatého Šebestiána. Má 560 metrů a odpočinkové zálivy

a návštěvníkům nabízí také dětské hřiště s nápaditými prolézačkami, dvěma multifunkčními hřišti pro tenis, košíkovou a volejbal. Areálu zaručují celoroční využití kopce pro zimní sáňkování a bobování.

👉 Otevírací doba:

Zadní Vinohrady:

duben - listopad: denně 8:00 - 20:00

Areál Domovinka: květen - září: denně 8:00 - 20:00,

říjen - duben: denně 9:00 - 19:00

👉 Kontakt:

Zadní Vinohrady: Mostecká 5886, 430 01 Chomutov

Areál Domovinka: Lipská ulice, 430 01 Chomutov

Skatepark

Chomutovský skatepark je jedním z nejlepších v České republice. Nachází se zde největší krytý pool - uměle osvětlený, mimoúrovňový street s pevnými překážkami. Poskytuje i zázemí v podobě klubovny, občerstvení a sociálního zařízení.

👉 Otevírací doba:

úterý, středa, pátek 16:00 - 20:00
sobota, neděle 14:00 - 20:00
v případě nepříznivého počasí zavřeno

👉 Vstupné:

40 Kč celý den

👉 Kontakt:

Kamenný Vrch, 430 01 Chomutov
www.kultura-sport.cz

Městské divadlo

Jedna z architektonických dominant města stojí na okraji městského parku. Původní Měšťanská střelnice byla v letech 1905 až 1906 přestavěna do dnešní podoby divadla. Hlavní sál slouží k divadelním představením, koncertům, ale i plesům, společenským

večerům. Dalším kulturním prostorem je sousední Kulísárna, kde se konají především koncerty.

👉 Kontakt:

Boženy Němcové 552/3, 430 01 Chomutov
www.kultura-sport.cz

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Sídlí v historické části města, poskytuje informace o městě a jeho atraktivitách, ubytování a stravování, jízdních řádech i společenském dění v Chomutově, v prodeji jsou zde propagační předměty, mapy i vstupenky. Dále infocentrum zajišťuje směnářenské služby.

👉 Otevírací doba:

pondělí - neděle 9:00 - 17:00

👉 Kontakt:

U Městských mlýnů 5885, 430 01 Chomutov
telefon: +420 800 100 473 (bezplatná linka),
+420 474 341 438
e-mail: info@echomutov.cz
web: www.eChomutov.cz

Město Kadaň

Královské město na řece Ohři patří k nejatraktivnějším místům pod Krušnými horami. Zachovalo si historické centrum, kterému dominuje bílá radniční věž, na níž je možné vystoupat. Historické jádro Kadaně lemuují hradby, k nimž vede z náměstí Katova ulička - nejužší ulice České republiky. Po hradbách se lze vydat na jednu stranu k husitské baště s vojenskou expozicí, na druhou stranu ke královskému hradu, v němž sídlí knihovna a expozice Městského muzea.

K procházkám láká nově upravené Nábřeží Maxipsa Fíka s mnoha originálními odpočinkovými místy, hřišti a ojedinělou lávkou Víta Brandy, která nábřeží zakončuje a propojuje s navazující cyklostezkou do Klášterce nad Ohří. Od lávky mohou návštěvníci vystoupat k dalšímu historickému skvostu Kadaně - františkánskému klášteru, založenému v 15. století, obklopenému zahradami, v nichž se v létě konají koncerty a divadelní představení. V klášteře jsou k vidění expozice Městského muzea, věnované historii Kadaně, životu v klášteře a mineralogii. Výhled na Kadaň, Krušné i Doupovské hory zajišťuje rozhledna na Svatém vrchu nad klášterem.

Kontakt:

www.mesto-kadan.eu

Město Jirkov, z jedné strany těsně přimknuté k Chomutovu, z druhé strany obklopené přírodou, je příjemným a poklidným centrem pro rodinnou dovolenou pod Krušnými horami. K ubytování může sloužit letní areál s koupalištěm v Červeném Hrádku, poblíž největšího kulturního a historického lákadla Jirkova - barokního zámku s červenou střechou. Turistickou atrakcí jsou historické sklepy či netradiční muzeum ve věži. Ke sportovním aktivitám láká opravený Olejnomlýnský park, lezecká stěna či blízké lyžařské areály Pyšná, Svahová nebo Mezihoří.

Jirkov vznikl někdy na konci 13. století jako kolonizační ves na česko-saském pomezí. Od roku 1415 je městečko součástí panství Červený Hrádek a jeho prosperita nebo naopak problémy se odvíjely od proměnlivých vztahů s vrchností. Rozkvětu se dočkalo hlavně v 16. století, kdy začala těžba kamence a daří se podnikání. Naopak století 17. znamenalo válečná plnění, konfiskace i poněmčení. Za Rottenhanů v 18. století a následně Buquoyů v 19. se začal rozvíjet textilní průmysl i další hospodářská odvětví. Po druhé světové válce se z Jirkova vystěhovali téměř všichni původní obyvatelé a až do 90. let pak díky masivní výstavbě bytů přicházeli obyvatelé noví, nejprve z vnitrozemí, později z okolních vesnic, které ustoupily těžbě.

JIRKOV

Život na zámku

Mít vlastní zámek chce každá malá princezna, ale dospělá už tuší, že to zas taková legrace není a pro dvacetitisícové město už vůbec ne. Přesto - nebo právě proto, že to musel být krok uvážený - se v Jirkově zhostili role zámeckých pánů se ctí. Krásný červenohrádecký zámek Jirkovští nezakonzervovali do podoby historické budovy, kam se chodí jen v létě v papučích obdivovat starý nábytek a porcelán. Jirkov využil všech možností, které atraktivní barokní zámek pod horami nabízí - kus zámku proto slouží ke klasickým prohlídkám, další jako restaurace, hotel a kongresové centrum, zahrada i nádvoří ožívají svatbami a kulturními akcemi, zámecký sál plesy. Je to opravdové výletní místo, kam může-

te vyrazit po celý rok a strávit tu nejedno příjemné odpoledne nebo celý víkend. Jako jeden z mála zámků v kraji totiž Červený hrádek na zimu nezavírá. Přesně naopak - láká turisty tehdy, kdy vlastně není moc příležitostí k výletům. Kam s dětmi v chladném víkendovém odpoledni? Do pohádkového světa na zámek! Nebo na jednu z dotekových hravých výstav, které tu pravidelně hostí. Kde strávit deštivý večer? V horké vírivce a sauně zámeckého wellness. Kde prožít romantický víkend ve dvou? V zámeckých pokojích s baldachýnem nad hlavou a s výhledem do zámeckého parku. Kde si dát v létě kávu? Ve stínu zámeckého nádvoří. Kam pozvat rodinu na nedělní oběd? Do elegantní zámecké restaurace! Nechte se zlákat na návštěvu.

Zámek Červený hrádek

Raně barokní zámek leží dva kilometry od Jirkova na úpatí Krušných hor. Zámek obklopený parkem a oborou sloužil původně jako letní sídlo šlechty. Dnes je vyhledávaným turistickým cílem, který upoutá do daleka zářící červenou střechou.

Původní hrad Borek byl založen krátce před rokem 1415 rodem Kraa, z 15. století pochází zřejmě i jeho název, odvozený od červené fasády. Během třicetileté války byl téměř zničen a opraven byl v letech 1655 až 1675 rodem Hrzánů, pro něj pracoval Antonio della Porta i Jan Bro-

koff, který zde vytvořil soubor soch a kterému se na Hrádku narodil jeho syn a slavnější nástupce Ferdinand Maxmilián. Dalším významným rodem byli Rottenhanové, za jejichž působení došlo k rozvoji celého panství a rozšíření zámecké zahrady o rozsáhlý anglický park. Posledním majitelem zámku Červený hrádek byl Max Egon Hohenlohe - Langenburg, který v srpnu 1938 umožnil schůzku předáka sudetských Němců Konráda Henleina s emisarem britské vlády Walterem Runcimanem, která předznamenala následnou Mnichovskou dohodu.

➤ Vstupné:

Prohlídkový okruh: 80 Kč dospělí, 40 Kč děti, studenti, senioři, ZTP, výstavy: 50 Kč dospělí, 30 Kč děti, pohádkový svět: 20 Kč.

➤ Otevírací doba:

Prohlídkový okruh

květen - září: úterý - neděle 10 - 17, duben a říjen:

úterý - neděle 10 - 16

Výstavy

celoročně: úterý - neděle 10 - 16

Technické muzeum

květen - září: úterý - neděle 10 - 16

➤ Kontakt:

Červený Hrádek 1, 431 11 Jirkov

www.zamek-cerveny-hradek.cz

www.jirkov.cz

Nyní je zámek v majetku města, které v roce 2006 dokončilo rozsáhlou rekonstrukci. Na zámku bylo vybudováno vzdělávací zařízení a centrum cestovního ruchu. Zámek kromě prohlídkového okruhu a příležitostných výstav nabízí služby hotelu, restaurace, wellness a školicího střediska. Pro nejmenší návštěvníky je v místnosti za recepcí stálá výstava zaměřená na pohádkové bytosti. Expozice v zámecké jízdárně se věnuje období druhé světové války, především letecké válce nad českým územím v letech 1940 - 1945. Volně přístupný je zámecký park. Mezi pravidelné akce na zámku patří třeba zářijové mistrovství ve vaření svíčkové, Živý betlém na Štědrý den, moravský den a další.

Městské historické sklepy

Unikátní labyrint podzemních chodeb pod Jirkovem začal být hlouben v roce 1555 po požáru města.

Sklepy sloužily především k ochraně zboží, potravin, zásob a listin před živelními katastrofami. Od samého začátku sloužily pivovarnictví, nejstarší podnikatelské tradici Jirkova. Podle některých pramenů měly mít sklepy až 150 oddělení a délku 1 260 metrů. Další hloubení sklepů souvisí s těžbou kamencové

rudy v dole Svatý Kryštof, která byla vytěžována až do 30. let 17. století a která přinesla městu velký rozkvět. Obranný charakter podzemí objevil až wehrmacht, který ve sklepech budoval za druhé světové války kryt a zázemí pro své velitelství. Po válce již nebyly sklepy nijak využívány a staly se rájem dětí a hledačů pokladů, až v roce 2003 došlo k propadu části podzemí. Poté bylo podzemí sanováno a nyní jsou sklepy

turistickou atraktivitou města Jirkova.

👉 Otevírací doba:

květen - září: úterý - neděle 10:00 - 16:00

Vstup do městských sklepů zajišťuje informační centrum.

👉 Vstupné:

50 Kč dospělí, 30 Kč děti, studenti, senioři, ZTP

👉 Kontakt:

Kostelní 47, 431 11 Jirkov
www.kviz-jirkov.cz, www.jirkov.cz

Kludského vila

Karel Kludský starší, majitel legendárního cirkusu a menážerie, koupil vilu jirkovských továrníků v roce 1920 od vdovy Melity Kühnové. Cirkus v okolních zahradách až do roku 1932 zimoval. Do počát-

ku 50. let minulého století tu žil dědic cirkusové slávy Karel Kludský mladší. V současné době ve vile sídlí městská knihovna. V květnu se zde pravidelně koná festival Kludského zahrada. Na hřbitově

v Zaječické ulici najdete hrobku rodiny Kludských.

👉 Kontakt:

Vinařická 363, 431 11 Jirkov
www.knihovna-jirkov.cz, www.jirkov.cz

Olejomlýnský park

Nově vybudovaný relaxační park v centru města, který je

oblíbeným cílem procházek a toulek malých i velkých

Jirkováků, láká samozřejmě i návštěvníky města. Jeho součástí je například dopravní hřiště, in-line dráha, cyklostezka, dětské hřiště, lezecká stěna, altánky i prostor na petanque.

 Kontakt:

www.jirkov.cz

Městská věž a Muzeum Jirků

Děkanský kostel svatého Jiljí s městskou věží v centru města je jednou z hlavních historických památek Jirkova. Stojí na místě gotického obranného kostelíka z doby kolem roku 1300. Byl zbudován na opevněném ostrůvku v říčce Bělá a byl přístupný jen po mostě. V letech 1538 - 1568 byl gotický kostel znovu postaven, původní části stavby se dochovaly. V letech 1540 - 1545 k němu byla přistavěna obranná věž v novogotickém slohu, která sloužila hlídkám k včasnému odhalení požárů a neznámých hostů. Tradicí se stalo ukládat do bání dobové památky a záznamy, první pochází z roku 1661 a poslední z roku 1992.

Věž je necelých 29 metrů vysoká a z vyhlídkového ochozu se otvírá pohled na hradbu Krušných hor a za

dobré viditelnosti i panorama Českého středohoří.

Ve věži je stálá expozice Muzea Jirků, artefaktů věnovaných slavnými nositeli jména Jiří a Jiřina. Brýle Jiřího Bartošky, pohlednice od Karla Kryla adresovaná Jiřímu Černému, golfová hůl Jiřího Korna, schránka na dopisy Jiřího Hromady, lyže

Jiřího Rašky a desítky dalších relikvií od spisovatelů, herců, vědců, umělců a sportovců opatřené věnováním, vzkazem nebo podpisem jsou tematicky rozděleny podle věžních poschodí. Jirkové a Jiřiny mají možnost nechat se v informačním centru vyfotografovat a svou podobiznu s podpisem přidat do galerie, která v nejvyšším patře věže vznikla.

 Otevírací doba:

květen - září: úterý - neděle 10:00 - 16:00

Vstup zajišťuje Informační centrum.

 Vstupné:

20 Kč dospělí, 10 Kč děti, studenti, senioři, ZTP, Jirkové a Jiřiny

 Kontakt:

Kostelní 47, 431 11 Jirkov
www.kviz-jirkov.cz

V Ervěnické ulici stojí budova mnoha tváří. Mísí se v ní vůně potu s vůní dobré kávy,

za tónů živé hudby tu muži i ženy překonávají své fyzické schopnosti v několikametro-

vé výšce nad zemí. Lezecká aréna v Jirkově vznikla v roce 2013 přestavbou kulturního domu. V místě, kde se dřív tančilo na plesích, dnes lezou muži i ženy až do výšky třinácti metrů. Hudba však zní z budovy i nadále, protože nekuřácká kavárna, která je součástí arény, zve často regionální kapely na koncerty. V aréně je padesát lezeckých linií a 150 cest ve výšce 8 - 13 metrů. V nabídce jsou lekce s instruktorem, prázdninové dny na stěně, bouldrovka a mnoho dalších zajímavostí.

Součástí je i kavárna v příjemném a zajímavém prostředí, která není určena pouze pro lezce, ale může ji navštívit široká veřejnost.

Otevírací doba:

všední dny 15:00 - 22:00,
víkendy a svátky 10:00 - 22:00

Kontakt:

Ervěnická 1147, 431 11 Jirkov
www.lezecko-arena.cz

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Sídlí v centru města v Kostelní ulici a zajišťuje kromě informačních služeb také prohlídky městské věže a sklepů.

Otevírací doba:

květen - září: úterý - pátek 10 - 16.30, sobota,
neděle 10 - 17
říjen - duben: pondělí - pátek 8 - 12, 12.30 - 16.30

Kontakt:

Kostelní 47, 431 11 Jirkov
tel.: +420 474 654 265
e-mail: info.centrum@jirkov.cz
www.kviz-jirkov.cz, www.jirkov.cz

Strupčice

Devět kilometrů východně od Jirkova leží malá obec Strupčice, která ale má návštěvníkům co nabídnout. Její moderní sportovní areál s koupalištěm, fotbalovým hřištěm a tenisovými kurty patří k vyhledávaným letním výletním cílům. Od chomutovského Kamencového jezera a blízkých Otvic nedaleko Jirkova vede až k tomuto areálu nová cyklostezka s několika odpočívadly na hraně uhelného lomu. Novou turistickou atrakcí je také

interaktivní naučná stezka, která měří asi 5 kilometrů a provede návštěvníky historickými i přírodními zajímavostmi Strupčic. Děti mohou na stezce plnit úkoly a pomocí QR kódu je dostupné také vyprávění pamětníků. Stezka turisty dovede i na rozhlednu zvanou Maják, první stavbu na břehu fiktivního Moře klidu. Z historických památek Strupčic stojí za shlédnutí kostel svatého Václava a lapidárium - sbírka soch, božích muk a smířčích křížů, které sem byly dovezeny z okolních obcí.

Kontakt:

www.obec-strupcice.cz
www.spolekstrupcice.cz

Pěťadvacetitisícové město se po celém světě proslavilo jako líheň vynikajících hokejistů, ale kromě zimního stadionu Ivana Hlinky Litvínov nabízí i množství dalších areálů pro rekreační sport. Díky své poloze na úpatí Krušných hor je ideálním východiskem pro pěší výlety, cykloturistiku a v zimě lyžování.

První zmínky o Litvínovu sahají do 14. století. Nejvýznamněji do historie města zasáhl rod Valdštejnů, který držel zdejší duchcovsko-hornolitvínovské panství téměř tři staletí. V Litvínově vystavěli Valdštejnové zámek a založili roku 1715 manu-fakturu na výrobu sukna. Tehdy byl Litvínov také povýšen na městys, městem se stal roku 1852. K významnému textilnímu a také hračkářskému průmyslu přibyla v 19. století těžba uhlí a ve 20. století chemický průmysl. Historické centrum Litvínova se zámek, bývalou radnicí či kostelem svatého Michaela archanděla, patrona města, doplňuje také několik významných děl moderní architektury, ať už čtvrt' Osada, vystavěná za okupace jako sídliště pro zaměstnance chemicky nebo avantgardní Kolektivní dům architektů Václava Hilského a Evžena Linharta z 50. let.

LITVÍNŮV

Tvůrčí duch Litvínova

Příjemné místo k životu z jakéhokoliv města nedělají jen památky či péče o veřejné prostory, ale také aktivní a společenští lidé. Litvínov má na takové lidi štěstí. Z aktivit různých spolků přitom netěží jen místní - prospěch a nové zážitky z nich mají i turisté. Jedním z takových spolků jsou Přátelé historie Litvínova, kteří navrací známým litvínovským místům jejich historické souvislosti.

Pokud se vydáte z Litvínova směrem k Meziboří, můžete vystoupat k Czeditkovu gloriету, vyhlídkovému altánu na úpatí Studničního vrchu, odkud se nabízí výhled nejen na Litvínov, ale i České středohoří. Pod ním najdete odpočinkové místo s minerálním pramenem, který upomíná, že i Litvínov býval v 19. století lázeňským městem. Údolím Krušných hor může-

te pak projít tzv. Tesařovou stezkou, která vás zavede až k Meziboří a zpět Šumenským údolím. Socha na začátku cesty, instalovaná na popud zmíněného spolku, upomíná na muže, po němž je stezka pojmenována a na něhož už málem Litvínované zapomněli - lesního inženýra Tesaře, propagátora turistiky v Krušných horách, zavražděného nacisty během pražského květnového povstání.

Pokud si chcete užít příjemné litvínovské pospolitosti a tvůrčího ducha zdejších lidí, určitě nevynechejte tradiční adventní výstavu v Radničním sklípku a zámku, kdy místní originálně nazdobí desítky vánočních stromků. Květnové Valdštejské slavnosti nebo podzimní Svatomichaelské zase bývají spojeny s nejrůznějšími kreativními pokusy o zápis do knihy rekordů, do nichž se zapojují stovky Litvínovanů.

Zámek Valdštejnů Litvínov

Barokní zámek stojí přibližně v místě nejstarší panské stavby v Litvínově, kterou byla gotická tvrz z 15. století. Tvrz zanikla pravděpodobně v důsledku ničivého požáru. Nová, již renesanční tvrz dokládá působení saských Jahnů, v jejichž majetku byl Litvínov téměř po celé 16. století. Přítomnost pánů z Jahnů nám připomínají krásné opukové náhrobky umístěné u vchodu do parku.

Koncem 16. století se Litvínov stává majetkem konkurenčních Lobkoviců a roku 1642 získává sňatkem Litvínov první Valdštejn. Jeho následník Jan Josef vyzdvihl Litvínov na městys, a sice v roce 1715, kdy došlo i k mohutné přestavbě panského sídla na zámek. Poslední velkolepá přestavba proběhla krátce na to za Františka Josefa Jiřího a vedl ji císařský architekt Maxmilián Kaňka. Od 19. století již nebyl zámek

pravidelně využíván, sloužil duchcovskému panstvu jako příležitostné letní sídlo, později jako hospodářské správní centrum, kanceláře a byty. Do dnešní podoby se zámek dostal po kompletní rekonstrukci ukončené roku 2014. Nabízí reprezentační prostory, expozice, sídlí zde informační centrum i Destinační agentura Krušné hory.

V zámku jsou instalovány dlouhodobé expozice - Srdceráj Michala Cihláře a Veroniky Richterové, výstava historické filmové techniky,

👉 Otevírací doba:

středa - neděle 10:00 - 12:00, 13:00 - 17:00

👉 Vstupné:

50 Kč dospělí, 30 Kč důchodci, 20 Kč děti od 3 let a studenti, 90 Kč rodinné vstupné, zahrnuje prohlídky všech expozic v zámku

👉 Kontakt:

ul. Mostecká čp. 1, 436 01 Litvínov
www.litvinov.cz

výběr z díla sochaře Stanislava Hanzíka a expozice Vánoce po celý rok, která je výběrem ozdobených stromků z tradičních vánočních výstav.

Kostel svatého Michaela archanděla

Kostel byl vystavěn v letech 1685 - 1694 podle plánu slavného barokního stavitele Jeana Baptisty Matheye. Je jednodílný podélnou stavbou s dvěma věžemi v průčelí.

Stavitel užil neobvyklého zakončení věží stříškami

jehlanovitého tvaru, tím si dovolil uplatnit gotizující prvek v barokní architektuře. Mezi věžemi je pískovcová socha patrona kostela a města sv. Michaela archanděla s mečem a vahami. V kostele se konají pravidelné bohoslužby a příležitostné koncerty.

👉 Otevírací doba:

Prohlídku kostela je možno domluvit na tel. čísle 476 753 388 nebo 725 194 215, bohoslužby: neděle 9:00, pátek 18:00 (léto), 17:00 (zima).

👉 Kontakt:

Masarykovo nám. čp. 38, 436 01 Litvínov
www.farnost-litvinov.cz

Barokní Radniční sklípek je jednou z nejstarších dochovaných budov ve městě, byl postaven v letech 1769 - 1770 za hraběte Emanuela Philiberta z Valdštejna na místě sirotčince pro děti, které byly zaměstnávány v místní soukenické manufaktuře. Byla tam umístěna první radnice ve městě, která sloužila do roku 1938, a zároveň hospoda, která byla zrušena v roce 1893. V minulém století sloužila jako muzeum, restaurace s ubytováním

a v roce 2000 zde zahájila svou činnost městská Galerie Radniční sklípek. Zajímavé výstavní prostory prvního patra a půdy se staly důstojným a vyhledávaným místem pro pravidelné výstavy, komorní koncerty a besedy. Netradiční prostory v historické budově jsou využívány i k pořádání svatebních obřadů.

Otevírací doba:

úterý - pátek 9:00-12:00, 12:30-17:00
sobota 10:00-12:00, 12:30-17:00

Vstupné:

30 Kč dospělí, 10 Kč děti, studenti, 20 Kč důchodci

Kontakt:

ul. Smetanova čp. 40, 436 01 Litvínov
www.litvinov.cz

Rekreační plocha Nové Záluží

Revitalizací území po-stiženého těžební činností vznikla v městských částech Chudeřín a Hamr plocha určená k příměstské rekreaci. Je vytvořeno 10 různých tras pro cyklisty, pěší a in-line bruslaře o délce více než 8 km. Systém cyklotras navazuje na Cyklostezku napříč Litvínovem. V areálu nechybí možnost parkování (parkoviště v ul. Jandečkova a Havířská), posilovací stroje, odpočívadla i altán s posezením.

Naučná stezka Tesařova cesta - Šumný důl

Stezka je dlouhá 12,5 km a skládá se ze 17 stanovišť a 8 odpočívadel. Slouží k příměstské rekreaci litvínovské oblasti a zároveň informačními tabulemi předkládá návštěvníkům základní informace o Krušných horách a navštívené lokalitě. Je vhodná k pěším i cykloturistickým aktivitám a v zimě k běhu na lyžích. Okruh může být využíván i rekreačními běžci.

Czedikův gloriet a Studniční pramen

Vyhlídkový gloriet byl postaven na Studničním vrchu nad lázeňským pramenem již v roce 1892 jako poděkování Aloisi Czedikovi, který se zasloužil o vybudování vlakového nádraží v Louce u Litvínova. Sloužil jen do roku 1901, kdy byl zničen a místo upadlo v zapomnění. Obnoven byl až v roce 2014, společně

s odpočinkovým místem a pramenem pod ním. Vývěr sirnato-železitého pramene pod Studničním vrchem je památkou na zaniklé lázně. Sloužil do roku 1948 k léčivým účelům v zaniklých lázních v dnešní Ruské ulici, která se dříve jmenovala Lázeňská. K vrchu zajíždí autobus MHD č. 23, stanice Partyzán.

Vodní dílo Janov

Leží v Hamerském údolí na rozhraní katastru obcí Křížatky, Lounice a Hamr. Bylo postavené jako Mostecká přehrada v letech 1911 - 1914 a stalo se nejvyšší přehradou

v tehdejším Rakousku-Uhersku. Přehrada s nejvyšší zděnou přehradní hrází v ČR je zařazena mezi kulturní památky. Hráz přehrady není volně přístupná, okolní lesy

ano. K přehradě se dostanete po silnici Litvínov - Křížatky (MHD č. 13), pěšky z Litvínova po červené značce.

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Prodej turistických známek, vizitek, magnetek, pohlednic, propagačních předmětů s motivem Zámku Valdštejnů; k dispozici zdarma propagační materiály z Litvínova a okolí, turistická razítka.

👉 Otevírací doba:

pondělí - neděle 10.00 - 12.00, 13.00 - 17.00 hodin

👉 Kontakt:

Zámek Valdštejnů, Mostecká 1, 436 01 Litvínov
tel. +420 603 151 600
www.litvinov.cz

Státní zámek Jezeří

Otevírací doba:

duben a říjen: soboty, neděle a svátky 10:00–17:00,
květen až září: úterý - neděle 10:00–18:00
poslední prohlídka hodinu před koncem otevírací
doby

Vstupné:

I. okruh: 70 Kč, snížené 45 Kč, rodinné 185 Kč, II.
okruh - sklepy: 30 Kč, III. okruh - bez průvodce
50 Kč.

Kontakt:

Horní Jiřetín
www.zamek-jezeri.cz

Původně středověký hrad byl v roce 1549 přestavěn v renesanční zámek, který po bělohorských konfiskacích získal rod Lobkoviců. Zámek v roce 1649 vyhořel a v letech 1696 až 1713 byl přestavěn v raně barokním stylu. Nová zámecká budova byla postavena na půdorysu písmena H. Součástí výzdoby portálu hlavního průčelí jsou dvě sochy atlantů připisované baroknímu sochaři Janu Adamu Dietzovi. Ze zámeckých interiérů vyniká především velký oválný sál, jenž byl v roce 1802 upraven na zámecké divadlo, a kaple Bolesné Panny Marie se štukovou výzdobou z 19. století.

V 19. století se zámek stal významným kulturním centrem, navštěvovaným zejména hudebníky a skladateli. Zámek obklopovalo rozsáhlé arboretum, z něhož se však dochovala jen část. Přestože zámek prochází postupnou rekonstrukcí, je pro veřejnost otevřen. V sezóně se zde konají různé kulturní akce, o prázdninách série koncertů Hudba v Jezeří. Návštěvníkům jsou otevřené tři zámecké okruhy - zámecké interiéry (náznaková expozice), sklepy (pohádkové bytosti a strašidla) a výstavní prostory v přízemí bez průvodce.

Moderní Most je ideálním centrem pro aktivní sportovce i fanoušky. Proslulo svými dromy – autodrom, hipodrom, aquadrom, aerodrom – ale nabízí využití také pro fotbalisty, hokejisty, jezdce na kolečkových bruslích... Ne náhodou bylo vyhlášeno v roce 2015 Evropským městem sportu.

Historie Mostu sahá do 10. století a své jméno získalo podle mostů na obchodních cestách, které vedly zdejšími bažinami. Za Přemyslovců se stává městem. Roku 1515 město prakticky lehlo popelem a bylo celé přestavěno včetně nejvýznamnější dochované památky - kostela Nanebevzetí Panny Marie. Obrovský rozkvět město prožívalo v 19. století, kdy se otevřelo velké množství uhelných dolů. Ty však nakonec historickému Mostu přinesly zkázu, neboť v roce 1964 bylo definitivně rozhodnuto o jeho zboření. V 60. až 80. letech pak bylo na druhé straně vrchu Hněvín postaveno zcela nové město, které mělo původně pojmout až 100 tisíc obyvatel. Centrum Mostu je dnes ojedinělou ukázkou postfunkcionalistické architektury, kterému dominuje divadlo architekta Ivo Klimeše.

Kde ožívají vzpomínky

Vzpomínání na starý Most patří v tomto moderním městě k folkloru a není jen výsadou starší generace, která ještě rozsáhlé historické sídlo pamatuje. Pokud se chcete také svést na této nostalgické vlně, vypravte se k přesunutému děkanskému kostelu. Dopravní koridor sice nemilosrdně odřízl jedinou památku na středověké město od dnešních obyvatel, vytvořil ale díky tomu klidnou oázu. V kontrastu s rušnými ulicemi a panelovými sídlišti nabízí příjemný odpočinek a příležitost ke vzpomínání.

Posaďte se na louku za dřevěný pravoslavný kostel, dovezený do Mostu z Rumunska, kde zůstane vašim očím skryto nové město a zbudě jen výhled na zalesněný vrch Hněvín s hradem a vinicemi, které tu na kamenných terasách rostly už ve středověku. Pokud se od kostela vydáte dál, na horizontu se vám otevře výhled na obrovské jezero Most. Právě tam stávalo historické město, právě tam se až do roku 1999 těžilo uhlí. Věřte, že je s více než 300 hektary větší než Máchovo. Stalo se hnízdištěm množství ptáků, v čisté vodě už žijí ryby, jen na využití lidmi zatím čeká a přiblížit se k němu je zakázáno.

Svůj vzpomínkový výlet byste měli zakončit v přesunutém

kostele, kde ve sklepení můžete zhlédnout film o unikátním přesunu, který ho proslavil víc než historická hodnota stavby na pomezí baroka a renesance. Výstup na věž, korunovaný výhledem na Krušné hory, vám pak díky vystaveným fotografiím pomůže osvětlit nostalgii Mostečanů po starém městě.

Nejrušněji bývá v tomto klidném koutě města začátkem září, kdy sem dojde průvod tisíců modro-bíle oblečených obyvatel, aby si Mosteckou slavností připomněli svou hornickou minulost.

Přesunutý kostel Nanebevzetí Panny Marie

Nejvýznamnější a nejproslulejší mostecká památka - pozdně gotický děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie, je zapsán v Guinnessově knize rekordů tisíceletý jako nejtěžší objekt přepravený po kolejích. S jeho stavbou se započalo v roce 1517 po velkém požáru Mostu v roce 1515. Stavitelem byl Jakub Heilmann ze Schweinfurta, žák věhlasného Benedikta

o více než 800 metrů. Pouze věž kostela není původní. Kostel je přístupný veřejnosti, suterén slouží jako výstavní prostory Galerie výtvarného umění v Mostě a v promítacím sále mohou návštěvníci zhlédnout dokumentární film o přesunu kostela. Kostelní věž kromě vyhlídky nabízí stálou výstavu velkoformátových fotografií zachycujících poslední okamžiky starého

dochovanou architektonickou památkou v Mostě. Nedaleko se nachází druhý mostecký kostel „v pohybu“ - dřevěný, pravoslavný kostelík Nanebevstoupení Páně a sv. mučedníka Valentýna, vyrobený v Rumunsku ve stylu transylvánské gotiky a následně rozložený dopravený do Mostu jako připomínka památky padlých rumunských vojáků.

🗨 Otevírací doba:

duben a říjen:	středa - neděle	10:00 - 16:00
červen - srpen:	úterý - neděle	10:00 - 18:00
květen a září:	úterý - neděle	10:00 - 17:00

🗨 Vstupné:

Chránová loď a suterén - 75 Kč základní, 50 Kč snížené, 5 Kč děti od 3 do 6 let, 200 Kč rodinné (dva dospělí s maximálně třemi dětmi do 15 let)
Věž: 30 Kč základní, 20 Kč snížené
Věž + krovky: 40 Kč základní, 25 Kč snížené

🗨 Kontakt:

Kostelní 289, 434 01 Most
www.kostel-most.cz

Rejta. Kostel je trojlodní s pětibokým presbytářem a hranolovitou věží. Jeho stavba byla dokončena na konci 16. století. Proslulost získal díky technicky unikátní záchraně při bourání starého Mostu, kdy byl v roce 1975 pomocí kolejnic a hydraulických vozíků přesunut

Mostu a záchranu kostela. Kostel obklopuje příjemný odpočinkový areál s lavičkami a s menší vodní nádrží, který je ukázkou rekultivované krajiny. V těsném sousedství chrámu se nachází barokní špitál a kostelík sv. Ducha pocházející z poloviny 14. století, který je nejstarší

Hrad Hněvín a Dílna magistra Edwarda Kelleyho

Dominanta Mostu stojí na stejnojmenném znělcovém kopci (399 m. n. m.) a nese jméno po Hněvovi z rodu Hrabšiců, kteří kamenný hrad ve 12. století vybudovali. Strážní hrad nad obchodními stezkami dokázal odolat husitům, nikoliv však Švédům za třicetileté války. V 16. století se stal vězením i hrobem pro proslulého anglického alchymistu Edwarda Kelleyho, který údajně hrad i město proklel. Na jeho slova došlo v 17. století, kdy po souhlasu císaře měšťané hrad zbořili, aby dál nepřitahoval pozornost cizích vojsk. V druhé polovině 19. století byla na místě zřízena výletní restaurace a dřevěná vyhlídková věž, později repli-

ka celého hradu s rozhlednou, která stojí dodnes. Hradní areál je volně přístupný, nachází se v něm restaurace a hotel, vyhlídková věž s prodejnou suvenýrů a stánek s občerstvením. Součástí areálu je také malá hvězdárna, která se otevírá pouze po předchozí domluvě, a malá letní divadelní scéna.

Na Hněvíně je možné navštívit zážitkovou expozici Dílna magistra Edwarda Kelleyho, která představuje život a dílo slavného alchymisty. Expozice obsahuje sedm scénických zastavení, z nichž každé připomíná některou událost z Kelleyho života či nějaký jeho slavný alchymistický kousek, kterými ohromoval samotného císaře i jeho dvořany.

V červnu se na hradě konají historické slavnosti Den magistra Edwarda Kelleyho.

👉 Otevírací doba:

Vyhlídková věž: květen – září - denně 9:00 - 18:00

Dílna magistra Edwarda Kelleyho:

1. května - 30. září - denně 11:00 - 17:00

👉 Vstupné:

Vyhlídková věž: 20 Kč dospělí, 10 Kč děti

Dílna magistra Edwarda Kelleyho: 20 Kč dospělí, 10 Kč děti, senioři, ZTP, 40 Kč rodina

👉 Kontakt:

Hradní 577, 434 01 Most

Hrad Hněvín: www.hradhnevín.cz

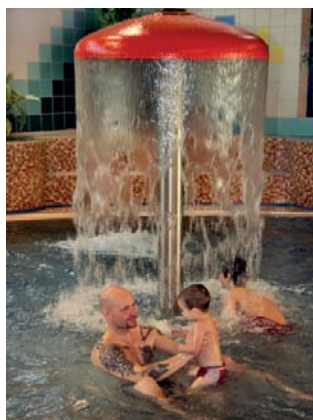
Dílna magistra Edwarda Kelleyho: www.imostecko.cz

Aquadrom

Aquadrom je moderní plavecký areál, ve kterém je k dispozici krytá plavecká hala i venkovní koupaliště. Nechybí zde tobogány a další vodní atrakce jako divoká řeka, vířivka nebo stacionární podvodní rotopedy. Součástí venkovního areálu je také minigolfové hřiště, víceúčelové hřiště a hřiště na plážový volejbal.

Otevírací doba:

pondělí: 12:00 - 21:00, úterý, čtvrtek: 6:00 - 21:00,
středa, pátek, sobota, neděle: 9:00 - 21:00

Vstupné:

Krytý bazén (1 hodina): 90 Kč dospělí, 80 Kč děti, studenti, senioři, 50 Kč ZTP, ZTP/P, 40 Kč ranní plavání v úterý a ve čtvrtek (6:00 - 9:00), od 70 Kč rodina (dle počtu osob)

Venkovní bazén (celodenní vstup): 80 Kč dospělí, 50 Kč děti, studenti, senioři, 50 Kč ZTP, ZTP/P

Kontakt:

Topalová 801, 434 01 Most
www.aquadrom.cz

Aerodrom

Vnitrostátní letiště Aeroklubu Most bylo vybudováno na místě výsypky hnědouhelného lomu v místech, kde se v minulosti nacházela obec Střimice. Každoročně se zde pořádá Mostecký pohár v letecké akrobacii a základní výcvik bezmotorového létání.

Turistům aerodrom nabízí vyhlídkové lety, tandemové seskoky a kurzy parašutismu.

Kontakt:

Aerodrom: www.letistemost.cz,
tandemové seskoky: www.muj-seskok.cz

Autodrom s Centrem bezpečné jízdy Polygon Most

Mostecký závodní okruh se začal budovat v roce 1978 v místě bývalého povrchového dolu Vrbenský. Okruh měří

4 212 m a jeho největším lákadlem jsou závody tahačů Czech Truck Prix pořádané každoročně poslední srpno-

vý víkend. V bezprostřední blízkosti okruhu se nachází areál Polygonu, kde se pořádají kurzy bezpečné i sportovní jízdy. K dispozici je zde také offroadová trať a dětské dopravní hřiště. Na autodromu je možné si objednat volnou jízdu vlastním vozidlem, půjčit motokáry, čtyřkolky nebo vozítka buggy.

Kontakt:

Tvrzova 5, 434 01 Most
www.autodrom-most.cz

Hipodrom

Hipodrom vybudovaný na velebudické výsypce je další ukázkou zdařilé rekultivační práce. Jeho součástí je dostihová trať a areál pro parkurové závody. V České republice se hipodrom řadí mezi prvotřídní závodistiště a ročně se zde koná osm dostihových dnů. Kromě koňských závodů je také dějištěm

kulturních akcí (dětský den, koncerty, Den horníků). Areál hipodromu obklopuje 3 370 m dlouhá in-line dráha, která je volně přístupná bruslařům. Součástí areálu je také fotbalgolfové hřiště, kde si návštěvníci můžou zahrát novou moderní hru, která v sobě spojuje prvky fotbalu, golfu a minigolfu.

Otevírací doba:

In-line dráha: duben - září - denně 8:00 - 20:00,
říjen - březen denně 8:00 - 18:00, zavřeno v případě
konání dostihů a dalších akcí.
Fotbalgolfové hřiště: pondělí - pátek - 13:00 - 20:00,
sobota, neděle 10:00 - 20:00

Vstupné:

Dostihy: 100 Kč základní, 50 Kč s věcnostní kartou,
děti do 140 cm a ZTP zdarma
In-line dráha: zdarma
Fotbalgolfové hřiště: 150 Kč dospělí, 70 Kč děti do
15 let, 350 Kč rodina, 100 Kč studenti

Kontakt:

K Hipodromu 213, 434 01 Most
www.hipodrom.cz

Rekreační areál Matylda

Tento oblíbený rekreační areál se nachází na severním okraji Mostu za kopci Hněvín a Širák. Vodní nádrž, obklopená travnatými i písčnými plážemi, vznikla zatopením bývalého povrchového lomu Vrbenský. Areál je volně přístupný veřejnosti a je opatřen sociálním vybavením a stánky s občerstvením. Kromě koupání a rybaření nabízí 4 km dlouhou in-line dráhu, přístupnou i pro cyklisty, běžce, pejskaře, v zimě se protahuje jako běžkařská dráha, funguje zde půjčovna loděk a šlapadel, jsou zde instalovány nafukovací vodní atrakce, venkovní posilovací zařízení, možnost jízdy na vodních skútrech,

vodního lyžování a wakeboardingu. Součástí areálu je také kemp, který funguje od května do září.

👉 Otevírací doba:

denně 10:00 - 22:00

👉 Vstupné:

Nafukovací atrakce: 50 Kč, půjčení lodě:
50 Kč/hodina, půjčení šlapadla: 90 Kč/hodina

👉 Kontakt:

www.tsmost.cz/sluzby/matylda

Rekreační areál Benedikt

Další oblíbený sportovně-rekreační areál se nachází jihovýchodně od Mostu, pod sídlištěm Liščí Vrch. Areál tvoří dvě vodní plochy zatopeného hnědouhelného dolu Benedikt, jedna je určena ke koupání a druhá k rybaření.

Vodní plochy jsou obklopeny zelení a in-line dráhou. Pro návštěvníky jsou přichystány nafukovací vodní atrakce, venkovní posilovací stroje, dětské hřiště a řada sportovních hřišť (tenisový kurt, hřiště na hokejbal, basketbal,

plážový volejbal, fotbalové hřiště). Samozřejmostí je sociální zařízení a možnosti občerstvení.

👉 Otevírací doba:

duben - říjen - denně 7:00 - 22:00
listopad - březen - denně 8:00 - 18:00

👉 Vstupné:

Nafukovací atrakce: 50 Kč
pronájem hřišť: cca 150 Kč/hodina

👉 Kontakt:

www.tsmost.cz/sluzby/benedikt

Golfové hřiště

Mostecké devítijamkové golfové hřiště se nachází v místech rekultivované velebudické výsypky v těsném sousedství hipodromu.

👉 Otevírací doba:

recepce denně 9:00 - 19:00

👉 Kontakt:

Skyřická 44, Most 434 01
www.golfmost.cz

Městské divadlo v Mostě a Divadlo rozmanitostí

Mostecký činoherní soubor má k dispozici na 1. náměstí moderní divadelní budovu z poloviny 80. let, na jejímž vnějším plášti se nenachází žádný pravý úhel. Druhou scénu Městského divadla v Mostě představuje Divadlo rozmanitostí, které pořádá loutkové představení pro děti a provozuje půjčovnu kostýmů.

👉 Otevírací doba:

Pokladna Městské divadlo (hlavní budova):
pondělí - pátek 8:00 - 18:00, dále hodinu před představením,
pokladna Divadlo rozmanitostí:
pondělí - pátek 8:00 - 16:00

👉 Kontakt:

Městské divadlo:
Divadelní 15, 434 01 Most,
www.divadlo-most.cz
Divadlo rozmanitostí:
Topolová 1278, 434 01 Most,
www.divadlo-rozmanitosti.cz

Planetárium

Nachází se v centru města na střeše kulturního domu Repre v charakteristické „kouli“, která tvoří jednu z typických dominant centra Mostu. V planetáriu se konají vzdělávací programy o vesmíru pro děti i dospělé.

👉 Otevírací doba:

pravidelné programy: st 16:00, so 15:00 a 16:30

👉 Vstupné:

65 Kč dospělí, 35 Kč děti

👉 Kontakt:

nám. Velké mostecké stávký 4, 434 01 Most
www.hotel-cascade.cz/planetarium

Oblastní muzeum Most

Muzeum sídlí na úpatí vrchu Hněvín v krásné secesní budově, která v první polovině 20. století sloužila jako

německé reálné gymnázium. Návštěvníci si zde mohou prohlédnout pět stálých expozic (Historický nábytek, Mineralogie Krušnohoří, Geologická minulost Mostecká, Přírodou severozápadních Čech). Poslední stálou expozicí je výstava věnovaná osudové lásce Johanna Wolfgang Goetha - baronce Ulrice von Levetzow. Kromě stálých expozic muzeum pravidelně pořádá dočasné výstavy.

👉 Otevírací doba:

úterý - pátek: 12:00 - 18:00
sobota, neděle, svátky: 10:00 - 18:00

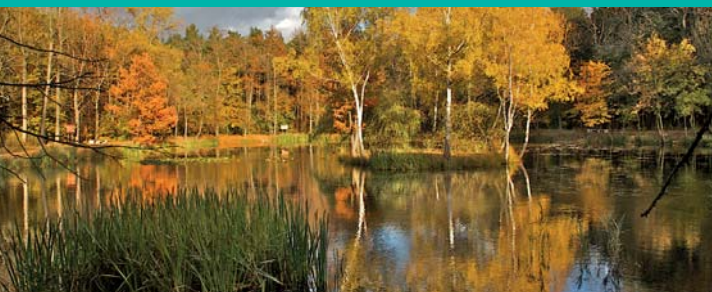
👉 Vstupné:

Hlavní budova:
30 Kč dospělí, 15 Kč děti, mládež, senioři
Výstavní sál:
20 Kč dospělí, 10 Kč děti, mládež, senioři

👉 Kontakt:

Československé armády 1360, 434 01 Most
www.muzeum-most.cz

Naučná stezka Ressler

Asi 2,5 km dlouhá stezka protínající kopec Ressler od severu k jihu. Obsahuje 13 zastavení s informacemi o místní fauně a floře, památných stromech, o historii těžby hnědého uhlí a rekultivací na Mostecku.

Podkrušnohorské technické muzeum

Hornický skanzen se nachází na cestě mezi Mostem a Litvínovem v sousedství průmyslového areálu Záluží. Muzeum vzniklo v areálu bývalého hlubinného hnědouhelného dolu Julius III. Návštěvníci mají možnost sfátat do štol, uvidí techniku z dolů, běžné vybavení horníků i záchranářskou techniku. Expozice technického muzea se věnuje také zpracování uhlí a chemickému průmyslu.

👉 Otevírací doba:

1. března - 31. října: úterý - neděle - 9:00 - 17:00,
poslední prohlídka v 15:00

👉 Vstupné:

Prohlídková trasa A (hlubinné dobývání): 70 Kč
dospělí, 40 Kč děti

Prohlídková trasa B (rudné dobývání): 40 Kč dospělí,
25 Kč děti

Prohlídková trasa C (hlubinné + rudné dobývání):
100 Kč dospělí, 50 Kč děti

👉 Kontakt:

Most-Kopisty, bývalý důl Julius III
www.ptm.cz

Expozice starého Mostu

Stálá expozice v budově knihovny připomíná zaniklé město Most. Vystaveny jsou zde velkoformátové foto-

grafie, dochované kamenné prvky ze zbouraných domů a další předměty ze starého Mostu. Návštěvníci mohou

použít unikátní interaktivní mapu starého Mostu, která dokumentuje a oživuje podobu zaniklého města.

👉 Otevírací doba:

čtvrtek, pátek: 10:00 - 18:00, sobota: 9:00 - 12:00

👉 Vstupné:

neplatí se

👉 Kontakt:

Moskevská 12, 434 01 Most
www.knihovnamost.cz

Galerie výtvarného umění v Mostě

Výstavní prostory Galerie výtvarného umění v Mostě se nachází v suterénu přesunutého děkanského kostela Nanebevzetí Panny Marie. V galerii vystavují čeští i zahraniční umělci 20. a 21. století.

🕒 Otevírací doba:

říjen - duben: úterý - neděle 9:00 - 17:00
květen - září: úterý - neděle 9:00 - 18:00

🎟 Vstupné:

20 Kč dospělí, 5 Kč děti, senioři, ZTP

📍 Kontakt:

Kostelní 289, 434 01 Most
www.galeriemosť.cz

Jezero Most

Jezero Most vzniklo zatopením hnědouhelného lomu Most-Ležáky a nachází se v místech, kde dříve stávalo královské město Most. Jezero zatím není přístupné

veřejnosti, ale vede kolem něj 1,5 km dlouhá stezka, která začíná u nového městského hřbitova za areálem přesunutého kostela Nanebevzetí Panny Marie.

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Sídlí přímo v centru města v budově magistrátu.

🕒 Otevírací doba:

1. května - 30. září:
pondělí - pátek 9:00 - 17:00, sobota 9:00 - 14:00
1. října - 30. dubna:
pondělí - pátek 9:00 - 17:00

📍 Kontakt:

Radniční 1/2, 434 69 Most
telefon: +420 476 448 223 (220),
+420 774 105 314
e-mail: infocentrum@mesto-most.cz
web: www.imostecko.cz

UHELNÉ SAFARI A OFFROADSAFARI

Jedinečnou příležitostí poznat a pochopit přítomnost i současnost zvláštní, člověkem přetvořené krajiny Mostecká jsou výpravy na tzv. Safari. Terénními auty máte možnost projet běžně nepřístupnými místy - uhelným lomem, okolo zatopeného dolu, rekultivovanou krajinou. Uhlé safari organizují těžební společnosti Vršanská uhelná a Severní energetická, které nabízí prohlídky dosud aktivních těžebních lokalit. Jedinečné poznání mostecké krajiny, ale i Doupovských a Krušných hor a Českého středohoří pak nabízí expedice nedotčenou i industriální krajinou Offroadsafari.

📍 Kontakt:

Uhlé safari:
www.uhlesafari.cz,
Offroadsafari:
www.offroadsafari.cz.

Město Osek bylo založeno při obchodní cestě ze Saska do Čech a za svůj vznik vděčí rodu Hradišiců. Památky na tento významný český středověký rod mohou návštěvníci v Oseku obdivovat dodnes, ať už jde o cisterciácký klášter nebo pozůstatky hradu. Zejména klášter hrál klíčovou roli v osudech města a dařilo-li se klášteru, dařilo se také Oseku. To bylo například na konci 17. století a ve století 18., kdy v Oseku vznikly textilní manufaktury, později byly na popud opatů založeny školy, vzkvétal klášterní pivovar. Rozrůstat se město začalo hlavně v 19. století, kdy kromě textilního průmyslu přišla i těžba uhlí. Ta však Osek poznamenala i negativně - roku 1934 zde při důlním neštěstí zahynulo 142 horníků, jejichž památku připomíná nedaleko železniční stanice památník.

Kromě toho se ale Osek stal v 19. století oblíbeným výletním cílem, zejména kvůli okolní krásné přírodě a romantické zřícenině hradu. Procházky krušnohorskou přírodou nabízí návštěvníkům Osek dodnes, ve městě najdete vyhledávaný kemp s koupalištěm a projít se můžete také naučnou stezkou. V poslední době se navíc město zaměřilo na sport a rozšířilo sportoviště o řadu nových aktivit jako je lanové centrum nebo discgolf. Vždy na konci prázdnin se v Oseku koná velká dvoudenní pouť.

OSEK

Vlakem na pouť

Těžko byste v Podkrušnohoří hledali slavnější pouť, než je ta osecká. Každý rok na konci srpna, po svátku Nanebevzetí Panny Marie, se jinak poklidný Osek promění v nevídaný mumraj kolotočů, stánků a lidí. Město je plné dětského výskotu, vyvolávání pouličních prodejců a hudby. Ani komunistický režim ani moderní ateistická doba tuto církevní tradici nezpřetrhaly, jen jí přidaly trochu víc světské zábavy. Jet na oseckou pouť zkrátka patří k tradicím zdejšího kraje, už po celé generace.

K pouťovým atrakcím, které notně zatřesou vaším žaludkem i peněženkou, a stánkům se vším možným, ba často i nemožným zbožím, které obvykle už večer přestane fungovat, se v posledních letech přidaly i slavnosti v historickém rázu. Stará řemesla, pouliční divadla, dobová hudba, provazochodkyně a kejklíři se

usadili v kulisách nádvoří cisterciáckého kláštera. Chybět nemůže ani typický doprovod českých poutí - chovatelská výstava. Kdo ale hledá duchovní rozměr pouti, najde si tu své klidné místo také. Tím je chrám, zasvěcený právě Nanebevzetí Panny Marie, který je dějištěm poutních bohoslužeb, žehnání městu i slavnostních koncertů. Zkrátka, vybere si každý.

Jediné, co se v Oseku o pouti těžko hledá, je parkovací místo. Proto mám pro vás tip - jeďte vlakem! Konkrétně Moldavskou horskou dráhou, více než 130 let starou tratí mezi Mostem a Moldavou v Krušných horách. Původně byla postavena kvůli dopravě uhlí, teď vozí na hory v létě, v zimě turisty. Přímou na nádraží si můžete prohlédnout expozici, věnovanou minulosti této dráhy. Komu by skutečný vlak nestačil, může ještě vyrazit na výstavu železničních modelářů.

Cisterciácký klášter Osek

Přímo v centru obce leží rozsáhlý areál kláštera cisterciáckého řádu, dnes barokní perla severních Čech, vystavěný na přelomu 12. a 13. století. Tento řád na sever Čech přizval roku 1191 Milhost z Maštova, poté se však mniši přemístili do Oseka na pozvání rodu Hraběšiců. Zprvu bouřlivý rozvoj kláštera byl mnohokrát zastaven pleněním vojsk a za Rudolfa II. byl dokonce klášter zrušen. Mniši se vrátili až po bitvě na Bílé hoře a největší rozkvět začal v 18. století, kdy byl kostel i konvent přestavěny do barokní podoby stavitelem Octaviem Broggiem. V té době byla založena lékárna, hospital, nový pivovar, manufaktura i klášterní zahrady ve francouzském stylu. V roce 1945 byli cisterciáci vyhnáni a později byl v areálu internační tábor

mnichů a kněží a charitní domov pro řeholní sestry. Řádu byl klášter vrácen a nyní se v něm konají bohoslužby a slouží i jako kulturní a turistické centrum. Ve vstupním areálu kláštera je informační centrum, které zajišťuje průvodcovskou službu. Prohlídka zavede návštěvníky do

klášterního kostela Nanebevzetí Panny Marie, křížové chodby a kapitulní síně, která ukrývá kamenný románský pulpit. Klášter je národní kulturní památkou. V létě 2015 byl v klášteře obnoven provoz pivovaru, který nabízí pivo pod historickým názvem Ossegg.

Otevírací doba:

květen - září: úterý - sobota 9:00 - 17:00,
neděle 10:00 - 17:00

říjen - duben: úterý - sobota 9:00 - 16:00,
neděle 10:00 - 16:00

prohlídka vždy v celou hodinu mimo polední pauzu
12:00 - 12:30, poslední hodinu před zavírací dobou

Vstupné:

60 Kč dospělí, 30 Kč děti, senioři, ZPT a ZTP/P,
150 Kč rodné vstupné

Kontakt:

Rooseveltova 1, 417 05 Osek
www.osek.cz

Na konci Oseckého údolí na úpatí Krušných hor se tyčí zřícenina hradu Rýzmburk, jehož počátky jsou spjaty s významným středověkým rodem Hraběšiců, stejně jako osecký klášter. Stavba začala někdy kolem roku 1230 a jeho rozsah naznačuje, že stavitelem mohl být král Václav I. Hrad byl dokončen až na počátku 14. století, kdy byla postavena samostatná budova kaple, jedna z prvních na šlechtických hradech. Svému účelu pak hrad sloužil už jen dvě staletí, od počátku 16. století je již pustý. Lidé

se do něj vrátili až v období romantismu 19. století, kdy tehdejší majitelé - Valdštejnové - upravili věž jako vyhlídku, která lákala turisty.

Hrad dnes patří městu a stará se o něj občanské sdružení, jehož cílem je znovu obnovit rozhlednu s nádhernou vyhlídkou do Podkrušnohoří. Areál hradu je volně přístupný a vede k němu z města červená turistická značka.

Kontakt:

Hradní, 417 05 Osek
www.hradryzmburk.cz, www.osek.cz

Naučná stezka Přírodou a dějinami Oseka

Okružní stezka vede od kláštera, je dlouhá asi 8 km a provází turisty nejen památkami města, ale i okolními krásnými lesy. Návštěvníky zavede například do skalního města se Salesiovou výšinou, jež nese jméno po oseckém opatovi a v níž je možné najít otisky pradávných sladkovodních mlžů. Cesta vede také podél historických stříbrných štol, v nichž přezimují netopýři, přes Krásnou vyhlídku a ke zřícenině Rýzmburku a barokní kapli pod ní. Zastavuje se též u památníku důlního neštěstí na dole Nelson, který stojí poblíž oseckého nádraží.

3D bludiště v korunách stromů

Nově otevřené lanové centrum u koupaliště nabízí dvě trasy v různých výškách. Dětem i těm, kteří se bojí výšek, je určena trasa se zábradlím i ochrannými sítěmi ve výšce

3,5-4 metry nad zemí, pro odvážnější je určeno patro vysoké 7,5 metru. V bludišti najdete osm lanových překážek, šest lávek a přístupové točité schodiště.

👉 Otevírací doba:

duben, květen, září:
všední dny 14:00 - 18:00,
víkendy a svátky 10:00 - 18:00
červen:
všední dny 14:00 - 19:00,
víkendy a svátky 10:00 - 20:00
červenec, srpen:
denně 10:00 - 20:00
ostatní měsíce:
za příznivého počasí o víkendu 10:00 - 15:00

👉 Vstupné:

50 Kč

👉 Kontakt:

Zahradní 246, 417 05 Osek
www.osek.cz

Discgolfové hřiště

V Oseku si můžete zahrát populární i když méně obvyklou outdoorovou hru, kterou je discgolf. Vychází z pravidel golfu, ale do jamek se umísťují létající talíře. Snadná zábava je určena

všem věkovým kategoriím. Osecké hřiště nabízí devět jamek různé obtížnosti. Vstup je bezplatný, discgolfové vybavení je možné zapůjčit v restauraci Stropník, u níž je také první odpaliště.

Kontakt:

Klášteří náměstí 31, 417 05 Osek

INFORMAČNÍ TURISTICKÉ CENTRUM MĚSTA OSEK

Infocentrum sídlí ve vstupu do areálu cisterciáckého kláštera, zajišťuje informační služby, průvodcovskou službu po klášteře, v prostorách infocentra se konají pravidelné výstavy, tvořivé dílny a další akce.

Otevírací doba:

květen - zázří:

úterý - sobota 9:00 - 17:00, neděle 10:00 - 17:00

říjen - duben:

úterý - sobota 9:00 - 16:00, neděle 10:00 - 16:00

polední pauza 12:00 - 12:30

Kontakt:

Rooseveltova 1, 417 05 Osek

telefon: +420 417 822 138

e-mail: itc@osek.cz

web: www.osek.cz

Mariánské Radčice

Osek a Mariánské Radčice nejsou propojeny jen svou blízkostí, ale také historickým vývojem a spiritualitou. Až do poloviny 19. století ves patřila oseckým cisterciákům a její dějiny jsou úzce spjaty s mariánským kultem, díky němuž získala i své druhé jméno. Tradice zdejších poutí je dlouhá přes 700 let a patří mezi nejstarší poutní místa v Čechách. V minulosti se do Radčic vypravovala procesí z celých Čech. Mohlo za to vlastně neštěstí - po vypálení oseckého kláštera roku 1278 putovali věřící k obrazu Panny Marie Bolestné pod Křížem do Radčic. Stejně jako klášter v Oseku se poutní areál dočkal velkého rozkvětu v 18. století za vlády opata Benedikta Lit-tweriga. Ten pozval do Radčic téhož architekta, který přestavěl klášter - Octavia Broggia. Jejich dílo v podobě barokního kostela, ambitu a fary stojí v srdci Radčic dodnes a od roku 2007 se opět v září konají tradiční Mariánské pouti. Nedaleko Mariánských Radčic archeologové odkryli raně středověké pohřebiště se stovkami hrobů, největší v českých zemích.

 Kontakt:

www.marianske-radvice.com

Nejznámějším turistickým magnetem Duchcova, historického města na úpatí Krušných hor, je bezesporu jeho zámek. Stejně jako v Litvínově je minulost zámku i celého kraje spjata s Valdštejnem, kteří přicházeli do Duchcova po pustošivé třicetileté válce. Zasloužili se o stavební rozvoj města, bohatý kulturní život i průmyslové počátky. Průmysl naplno ovlivnil město zejména v 19. a 20. století, kdy se rozšířila těžba uhlí, ale také třeba výroba dětských kočárků či sklářství, a do města pronikla také moderní architektura.

Střed Duchcova je nyní městskou památkovou zónou. K procházkám láká okolí rybníka Barbora, ojedinelá jilmová alej, Liptická vyhlídka a především krásný anglický zámecký park, jehož část včetně barokního špitálu bohužel musela ustoupit těžbě. Návštěvníkům nabízí Duchcov také zajímavé expozice v muzeu a moderní sportoviště v areálu Bažantnice.

Casanova, kam se podíváš

jestli na nějaké jméno v Duchcově budete narážet na každém kroku, je to rozhodně Casanova. Slavný italský milovník prožil na duchcovském zámku poslední léta svého života a je zde zřejmě i pochován. Přestože ve své době, tedy v 18. století, byl spíš světooběžníkem, spisovatelem a také špiónem, jeho jméno se hlavně díky autobiografii Dějiny mého života stalo synonymem pro svůdníka a milovníka. A ten jako turistický magnet funguje spolehlivě.

Kde jinde začít putování za Casanovou, než na zámku, kam přijel šedesátiletý Giacomo Casanova na podzim roku 1785 jako knihovník hraběte Josefa Karla Emanuela z Valdštejna. Dodnes si můžete prohlédnout nejen knihovnu, ale i soukromé prostory, včetně křesla, v němž čtvrtého června

roku 1798 zemřel. Určitě si nenechte ujít občasně oživené prohlídky, během nichž Casanova ožívá v podání úžasného Petra Stolaře z Divadla v Pytlí.

Až vyjdete ze zámku, vydejte se vlevo a v místním muzeu narazíte na dalšího skorooživlého Casanovu - sedí v atriu duchcovského muzea a s knihou v ruce láká k posezení, počtení i občerstvení. Samozřejmě také Muzeum města Duchcova věnuje část své historické expozice této osobnosti a co víc - v muzeu existuje specializovaná casanovistická badatelská, jediná svého druhu na světě, plná korespondence, knih a litografií. Nejislavnějšímu obyvateli jsou věnované dokonce celé slavnosti, které připadají vždy na druhý víkend v červnu. A pokud ještě nebudete mít tohoto Itala dost, můžete se posadit v kavárně Casanova na náměstí nebo rovnou přespát ve stejnojmenném hotelu.

Od roku 1527 byl Duchcov v držení Lobkoviců, kteří zde vybudovali renesanční zámek. V roce 1641 převzali panství Valdštejnové, z nichž pražský arcibiskup Jan Bedřich začal s barokní přestavbou zámku podle plánů J. B. Mathese.

Součástí zámku je Knížecí zahrada, jejíž podoba pochází z 18. století. Na zámek navazuje rozsáhlý park. Původně šlo o francouzskou zahradu s bazény, vodotrysky a sochami Matyáše Bernarda Brauna, jejíž součástí byl také barokní panský špitál s kaplí vyzdobenou freskou V. V. Reinera a sochami M. Brauna. Špitál byl pod záminkou nikdy ne-realizované těžby uhlí v roce 1958 zbořen a freska byla přenesena do nově vybudovaného pavilonu v parku. Začátkem 19. století byl zámek klasicistně upraven a zahrada

získala charakter anglického přírodního parku.

V zámku se nachází expozice vývoje slohového nábytku Uměleckoprůmyslového muzea, díla českého baroka ze sbírek Národní galerie a především expozice G. Casa-

novy, který zde žil posledních 13 let až do své smrti. Zámek nabízí tři prohlídkové okruhy - Valdštejn, Casanova a Reinerova freska. Součástí zámku je Galerie Giacomo.

🗨 Otevírací doba:

duben, říjen: soboty, neděle, svátky 10:00 - 17:00
květen a září: úterý - neděle 10:00 - 17:00
červen - srpen: úterý - neděle 10:00 - 18:00
Poslední prohlídka začíná hodinu před koncem provozní doby, park je volně přístupný.

🗨 Vstupné:

Okruh Valdštejn a Reinerova freska - 60 Kč základní, 40 Kč snížené, 160 Kč rodinné, Okruh Casanova - 80/60/220 Kč, Galerie Giacomo 20 Kč

🗨 Kontakt:

nám. Republiky 9, 419 01 Duchcov
www.zamek-duchcov.cz

Kostel Církve československé husitské s vyhlídkovou věží

U rybníka Barbora stojí původní secesní evangelický kostel drážďanských architektů J. W. Graebnera a R. Schillinga, jehož základní kámen byl položen 12. 11. 1899. Objekt má zajímavou vnější výzdobu - motiv pelikána, živícího svou krví mláďata uštknutá zmijí. Jedná se o starobylý symbol Krista. Vchod do věže kostela zdobí portréty tvůrců německé reformace M. Luthera a učeného F. Melanchtona. Vyhlídková věž nabízí výhled do Krušných hor a Českého středohoří. V kostele se konají příležitost-

né výstavy a koncerty. Během Adventu se z ochozu věže ozývá slavnostní troubení.

👉 Otevírací doba:

Vyhlídková věž:

červen a září: pondělí - pátek prohlídky v 10:00, 11:00, 13:00 a 14:00, sobota 10:00 - 14:00
červenec - srpen: úterý - neděle 11:00 - 15:00

👉 Vstupné:

20 Kč dospělí, 10 Kč děti

👉 Kontakt:

Školní ulice, 419 01 Duchcov

Sportovní areál Bažantnice

V září 2011 byl otevřen nově vybudovaný Sportovní areál v Bažantnici, kde najdete atletický stadion, fotbalové hřiště a multifunkční hřiště pro míčové

hry. Za oplocením areálu je in-line dráha pro bruslaře, skládající se ze dvou okruhů o délkách 600 a 800 metrů. V zadní části in-line dráhy je k dispozici ska-

tepark streetového charakteru.

👉 Otevírací doba:

In-line dráha je přístupná nepřetržitě.

Liptická vyhlídka

Novým místem příměstské rekreace a cílem výletů je Liptická vyhlídka, asi 1,5 km od centra města na jednom z vrcholků výsypky Pokrok (po žluté turistické značce). Nabízí unikátní panoramatický pohled na zdejší tolik rozmanitou krajinu - od zvlněných

kopců Českého středohoří přes elektrárenské komíny a těžební jámu uhelného velkolomu Dolů Bílina po strmé hřebeny Krušných hor a na rekultivovanou krajinu pod nimi. V blízkosti vyhlídky stojí duchcovská Marina, první český námořní přístav na fiktivním břehu moře.

Městské koupaliště Duchcov

Koupaliště nabízí návštěvníkům venkovní bazén s hloubkou 1 - 4 metry s čistou vodou z Obřího pramene v Lahošti, travnatou pláž, brouzdaliště, hřiště na plážový volejbal, stolní tenis,

půjčovnu sportovních potřeb, převlékárny, občerstvení a sociální zázemí.

Vstupné:

40 Kč dospělí, 20 Kč děti 3-15 let a senioři,
parkování zdarma

Otevírací doba:

v sezóně pondělí - neděle 9.00 - 19.00

Kontakt:

Osecká ul., 419 01 Duchcov
www.duchcov.cz

Naučná stezka Ve stopách historie a Giacoma Casanovy

Naučná stezka procházející Duchcovem vás provede zámeckou zahradou, upozorní na nejvýraznější sakrální

stavby, seznámí s výtvy barokního sochařství nebo díly novodobých sochařů, dozvíte se něco o pověstech sváza-

ných s prastarým duchcovským rybníkem Barbora nebo o zapomenutých koutech starých duchcovských uliček.

Turisticko-cyklistická stezka Duchcov

V severozápadní části města leží čtyři rybníky s lužními lesy, kudy vede turisticko-cyklistická stezka. Sestává ze tří krátkých vycházkových okruhů a její

součástí je i unikátní Jilmová alej. Tvoří ji 70 jilmů ve stáří přes 100 let, poslední torza barokní krajiny v této části Podkrušnohoří. Začíná za zámeckou zahradou a pro-

chází lužním lesem severozápadně od města. Přístup je umožněn ze dvou nástupních míst, mapku je možné získat v infocentru.

Muzeum města Duchcova

Původní duchcovské muzeum bylo založeno v roce 1896. V současné době nabízí stálou expozici věnovanou historii Duchcova a blízkého okolí a příležitostné výstavy. Vystaven je například Duchcovský poklad z doby laténské i další archeologické nálezy, část expozice je věnována G. Casanovovi, poslední místnost se věnuje hornictví

a sklářství. Součástí expozice je rovněž prezentace historických filmových materiálů zachycujících město Duchcov. V Popelově výstavní síni se konají pravidelné výstavy. Muzeum nabízí posezení s Casanovou v klidném prostředí atria, kde si můžete volně zapůjčit knihu ke čtení a občerstvit se v přilehlé čajovně.

👉 Otevírací doba:

říjen - květen: pondělí - pátek 9:00 - 17:00
červen - září: pondělí - neděle 9:00 - 17:00

👉 Vstupné:

20 Kč dospělí, 10 Kč děti, studenti, senioři

👉 Kontakt:

Masarykova 71/7, 419 01 Duchcov
www.muzeumduchcov.cz

MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Sídlí v historické části města, hned vedle Muzea města Duchcova. Prostory infocentra slouží i jako výstavní síň se vstupem zdarma.

👉 Otevírací doba:

červen - září: pondělí - pátek: 8:30 - 17:00, sobota 9:00 - 16:00
říjen - květen: pondělí - pátek: 8:30 - 17:00

👉 Kontakt:

Masarykova 71/7, 419 01 Duchcov
Tel./fax: +420 417 835 456
e-mail: info.duchcov@tiscali.cz
www.duchcov.cz

Vodní nádrž Barbora

Pět kilometrů severně od Duchcova nabízí v létě příjemné osvěžení jezero Barbora. Jen málokterého návštěvníka napadne, že ještě před necelým půlstoletím byl tento krásný přírodní kout pod kopci Krušných hor uhelným lomem. Umělé jezero vzniklo

v 70. letech minulého století zatopením povrchového lomu Barbora. Vodní plocha má rozlohu 65 hektarů s hloubkou téměř 70 metrů. Právě díky této hloubce je samočistící schopnost této vodní plochy tak velká, že nehrozí výskyt sinic a čistota vody je přirovnávána k moři. Barboru si proto oblíbili nejen plavci, ale také potápěči. Jezero obklopují lesy i travnaté pláže,

najdete zde kemp, restaurace, hřiště a půjčovny sportovních potřeb. Další sportovní vyžití nabízí Golf resort Barbora s osmnáctijamkovým hřištěm, tréninkovým areálem a restaurací.

Kontakt:

Oldřichov u Duchcova

Autokemp: www.eurocampbarbora.cz

Golf: www.golfbarbora.cz

V údolí řeky Bíliny, pod nepřehlédnutelným znělcovým vrchem Bořeň, leží město, pojmenované po řece. Slované toto území u bílé řeky začali osídlovat v 6. století a poprvé se o něm zmiňuje Kosmas roku 993. Skutečným městečkem s hradbami, branami a gotickými hradem, na jehož místě se dnes tyčí zámek, se Bílina stala ve století třináctém. Od roku 1502 drželi bílinské panství Lobkovicové, s nimiž přišel do města rozkvět řemesel, řada práv, stavební rozvoj i dodnes používaný městský znak. Lobkovicové se také v 18. století postavili o rozmach lázeňství, jeho sláva pokračuje do dnešních dnů. V 19. století se Bílina postupně začala měnit ze zemědělského na průmyslové centrum.

Návštěvníkům nabízí Bílina především atraktivní lázeňský areál, který prochází postupnou revitalizací a na něj navazuje řada sportovišť - koupaliště s malebnou siluetou Bořně, kurty i letní stadion. Radniční věž umožňuje turistům vystoupat k výhledu na Krušné hory i České středohoří, neboť právě tam, kde se tato pohoří setkávají, leží Bílina.

Bohatství ukryté pod zemí

Největší bohatství Bíliny nenajdete na povrchu, ale hluboko pod zemí. Jsou to bohatství přírody, z dávné minulosti naší planety. Bohatství, která proslavila Bílinu po světě, zajistila jí velký rozkvět i nemalé problémy. Řeč je o uhlí a o vodě.

Oboje ovlivňuje tvář města dodnes. Na jedné straně uhelný lom a elektrárna, které přinesly do města průmyslový rozkvět a zaměstnanost, na druhé straně města pak minerální léčivé prameny pod znělcovým vrchem Bořeň.

Už v 18. století putovala tato voda v typických hliněných džbancích do celé Evropy. Léčivé vodě se tehdy přezdívalo „německá Vichy“ a neobešla se bez ní žádná luxusní restaurace. Ochutnal ji jistě i Goethe, když v létě roku 1811 ve společnosti Franze Ambroze Reusse, lobkovického lékaře

a zakladatele balneologie v českých zemích, vystoupal na vrchol Bořně. Jestli hledáme další spojenci mezi uhlím a vodou, může jí být právě Reuss. Ač lékař, věnoval se především mineralogii a geologii. Kromě toho, že potvrdil léčebné účinky bílinské kyselky, propagoval také uhlí coby palivo. Okolní krajina totiž byla prakticky bez lesů, a tak bylo nutné hledat náhradní topivo.

Pravdou je, že bílinské uhlí se rozhodně nestalo ve světě takovým pojmem, jako bílinská kyselka. Ještě v 70. letech minulého století do bílinských lázní přijíždělo až tři tisíce hostů ročně, pak ale jejich vřhlas upadl. S nadějí proto sledujme projekt Nová Kyselka pro Bílinu 21. století. „Není jiná cesta, jak vdechnout Bílinské kyselce nový život, než začít u jejího srdce,“ říkají autoři velkorysých plánů, kteří slibují obnovit slávu kyselky i krásu zdejšího lázeňského areálu.

Vrch Bořeň

S nadmořskou výškou 539 m je bezpochyby největší dominantou města Bíliny. Jeho silueta s téměř kolmo vzhůru stoupajícími křivkami je svým tvarem zcela unikátní v rámci celé České republiky a pojí se s ním i další nej: Odborníky je Bořeň považován za největší znělcové těleso v Evropě, zároveň za nejskalnatější samostatně stojící vrch České republiky. Údolí řeky Bíliny, která pod ním protéká, převyšuje o 340 metrů. Z geologického hlediska se jedná o mohutnou a strmou znělcovou kupu, kte-

rá byla vytvořena sopečnou činností přibližně před 33 až 35 miliony lety. Následnou dlouhodobou erozní činností došlo k vypreparování vyvřelého znělcového tělesa až do dnešní podoby.

Přírodní rezervace stojí za návštěvu zejména v jarním období, kdy rozkvétá celá řada vzácných květin jako tařice skalní či koniklec luční. Vrch je vyhlášenou horolezeckou lokalitou a existuje na něm přibližně 400 cest všech obtížností.

Z Bíliny je Bořeň přístupný po zelené turistické značce.

Jeho okolím vede naučná stezka.

Již v 16. století stály v dnešním parku na Kyselce lázeňské budovy a v tamní hrnčírně se plnila minerální voda do hlíněných džbánek, které byly zalévány voskem, baleny do beden a rozesílány do okolí. O rozkvět lázeňství se zasloužili jednak majitelé panství - Lobkovicové - a pak geolog a balneolog Franz Ambroz Reuss, který potvrdil léčebné účinky bílinské minerálky i nedaleké Zaječické hořké. V letech 1810 - 1813 zavítal do Bíliny J. W. Goethe, v roce 1812 dokonce s L. van Beethovenem. Ve čtyřicátých letech navštívil Bílinu Karel Havlíček Borovský. V roce 1855 byl zbudován rozsáhlý lázeňský park. Vyrostl Inha-lační pavilon, kolonáda a další drobné stavby. Lázeňské budovy i stavba zřidelného závodu, které

zůstaly dodnes, jsou dílem architekta Sablicka z let 1875 - 1900 a jsou postaveny v novorenesančním stylu. Proslulá lesní kavárna stála původně na zemské jubilejní výstavě v Praze v roce 1891 a funguje dodnes pod názvem Kafáč. Bílinská Kyselka se

nyní rozváží do celého světa a k léčbě se používá například v nedalekých lázních Teplice. Lázeňský park je volně přístupný, provoz v lázních byl zastaven v 90. letech. V areálu se nachází také letní kino a minigolf, v září je pravidelně dějištěm Hornické pouti.

👉 Otevírací doba:

Minigolf:

v letní sezóně: denně 10:00 - 21:00

Lesní kavárna Kafáč:

v letní sezóně: pondělí - čtvrtek 15:00 - 23:00,
pátek 15:00 - 01:00, sobota 13:00 - 01:00, neděle
13:00 - 23:00

👉 Kontakt:

Minigolf: Kyselka 411, 418 01 Bílina, tel. +420
777 136 722

Státní minerálních vod: Kyselka 122, 418 01,
Bílina, <http://bilinskakyselka.cz>

Lesní kavárna: Lázeňský park Kyselka, 418 01
Bílina, www.kafac.cz

Radnice a vyhlídková věž

Jednou z dominant současné Bíliny je budova radnice. Byla postavena v secesním stylu v roce 1911 a svědčí o velkorysých záměrech tehdejší městské rady. Radniční věž byla navržena vídeňským architektem Schmiedem. Je nakloněná od svislé osy přibližně o 20 cm směrem na jih a její odchylka se stále zvětšuje. Věž je 50 metrů vysoká, na-

horu vede 146 schodů a dále spirálovitě stoupající vnitřní ochoz ve válci věže. Z věže se naskýtá krásný pohled na historické jádro Bíliny i okolní krajinu.

➤ Otevírací doba:

květen - srpen: pondělí, středa začátky prohlídek
v 9:00, 10:00, 11:00, 14:00, úterý, čtvrtek, pátek
9:00, 10:00, 11:00

➤ Vstupné:

20 Kč dospělí, 10 Kč děti, studenti, senioři

➤ Kontakt:

Břežánská 50/4, 418 01 Bílina
www.bilina.cz

Sportoviště na Kyselce

Na lázeňský areál Kyselka navazují v údolí řeky Bíliny letní sportoviště. V horkých dnech se návštěvníci i místní mohou osvěžit v areálu koupaliště, naproti jsou pak k dispozici tenisové kurty, atletický a fotbalový stadion.

➤ Otevírací doba:

koupaliště: v letní sezóně denně 9:30 - 19:00
tenisové kurty: v letní sezóně denně 8:30 - 20:30

➤ Kontakt:

Koupaliště: Kyselská 189/31, 418 01 Bílina
Tenisové kurty: Kyselská 410, 418 01 Bílina
www.sportbilina.cz

Centrum Bíliny je vyhlášeno Městskou památkovou zónou a náměstí lemuje celá řada památkově chráněných domů. Nad městem se tyčí raně barokní zámek, vybudovaný na místě gotického hradu z 13. století. Na objed-

návku Václava Ferdinanda Lobkovice ho navrhl Antonio della Porta. Zámek je dnes opět v držení rodu Lobkoviců a je nepřístupný. Pozůstatkem středověkého opevnění města je tzv. Husitská bašta, která však nemá s husitstvím nic

společného a postavena byla až v druhé půli 15. století.

Významnou historickou památkou je také kostel sv. Petra a Pavla, postavený ve 14. století a po požáru renesančně přestavěný ve století šestnáctém.

INFOCENTRUM BÍLINA

Infocentrum se nachází v budově radnice na náměstí, zajišťuje vstup do radniční věže a provozuje Galerii pod Věží.

Otevírací doba:

pondělí - čtvrtek 8:00 - 17:00, pátek 8:00 - 15:00,
v letní sezóně také sobota 10:00 - 14:00, polední
pauza 12:00 - 12:30

Kontakt:

Břežanská 50/1, 418 01 Bílina
Tel.: +420 417 810 985, +420 775 601 264
e-mail: info@kckaskada.cz, www.kckaskada.cz

Hrad Kostomlaty

Zřícenina hradu Kostomlaty z počátku 14. století leží nad stejnojmennou obcí v Českém středohoří, ve stínu zdejší nejvyšší hory Milešovky. V minulosti se pro něj často používal také název Sukoslav. Hrad postavili kolem roku 1333 páni z Rýzmburka - Hrabišicové. V průběhu 17. století hrad zpustl, ovšem během romantismu v polovině 19. století vyrostl na dolním nádvoří výletní hostinec, kde se pořádala pravidelná taneční odpoledne.

Díky občanskému sdružení je zřícenina udržovaná a přístupná je také opravená hradní věž. Z Kostomlat pod Milešovkou vede k hradu zelená turistická značka, okolím pak prochází Naučná stezka Březina. Na nádvoří se v létě konají historické bitvy a programy pro děti.

👉 Otevírací doba:

Hrad je volně přístupný, věž v sobotu a neděli
10:00 - 16:00

👉 Kontakt:

www.sweb.cz/hradkostomlaty

TEPLICE

Horké léčivé prameny stály u zrodu Teplic a dodnes utvářejí podobu tohoto lázeňského města na úpatí Krušných hor. Z archeologických nálezů vyplývá, že se v nich léčili už Římané a Keltové. Pověst, která se váže k objevení pramenů a založení zdejšího hradu, je však až z roku 762. S historií Teplic jsou spjati také královna Judita, manželka Vladislava II., která ve 12. století založila zdejší klášter, a poté rod Clary-Aldringenů, jenž se zasloužil o rozkvet města i okolí. Velký rozmach lázeňství zažívají Teplice už od 16. století, kdy rostou nové lázeňské domy, ale i prostory pro zábavu hostů, například divadlo. Dnešní podoba města pochází zejména z přelomu 18. a 19. století, kdy se budovy přestavovaly po velkém požáru a městu se přezdívá Malá Paříž.

Ve městě si stále můžete vychutnat plnými doušky lázeňský komfort, doplněný o bohatý kulturní život, širokou nabídku sportovišť a blízkost Krušných hor, vhodných k cyklistice, lyžování i pěší turistice.

Město stvořené k procházkám

Teplice jsou skvělým výletním tipem, pokud si chcete užít pohodlí a služeb města a zároveň se dotknout trochu přírody. „Používám“ takhle centrum Teplic už celé roky. Celkem pochopitelně je lázeňské město plné krásných parků - mezi procedurami je třeba hostům dopřát trochu pohybu na čerstvém vzduchu, dort s kávou a nákupy zbytečnosti.

Když se porozhlédnete v neděli odpoledne po zdejším parku, zjistíte, že je to ale typické místo poobědových procházek i pro místní. Lázeňští hosté se tak mísí se zamilovanými páry i babičkami, mezi tím kličkují děti, prohánějící se na nejrůznějších odrážedlech. Ostatně

o zajímavá setkání tu nikdy nebyla nouze - například roku 1812 se v parku potkali Ludwig van Beethoven a Johann Wolfgang Goethe.

Trasa je skoro pořád stejná a přesto se dá lecčím zpestřit. V létě projížd'kou na lodičkách na zámeckém rybníku, v zimě krmením kachen a labutí tamtéž, chybět nemůže - pro všechny generace povinná - zastávka u opičího pavilonu, teplá oplatka v Lázeňské uličce nebo dort v luxusní kavárně hotelu Beethoven. Odtud je to jen na skok k místnímu pravidlu, kde si turisté hladí reliéf kance, upomínající na legendu o objevení zdejších pramenů pasáčkem, jehož vepři se oparili v horké vodě. Občas je třeba také nakouknout, co nového nabízí výstavní síň teplického muzea v zámku. A když už je velká zima i na procházení v parku, mají Teplice v nabídce jednu úžasnou ohřívárnu. Vonící a klokotající skleníky zdejší botanické zahrady, navrch s příjemnou cukrárnou, jsou báječným místem v každém ročním období. Úplně nejkrásnější je tam ale stmívání, a tak si v zimě určitě počkejte až se začne krajina halit do tmy a přeneste se v duchu do džungle, nad níž právě zapadá Slunce. Zkrátka v Teplicích se dá zažít příroda i bez toho, že vůbec opustíte město.

Zámek a muzeum

Byl založen královnou Juditou ve 12. století jako bazilika a klášter Benediktinek. Vznikl v samé blízkosti pramenů, což dokladuje ojedinělé stavební i faktické sepjetí feudálního sídla s vývojem lázeňství. Skrývá v sobě vše od pozůstatků románského kláštera po renesanční sály. Zámek je dnes sídlem Regionálního muzea v Teplicích a jeho součástí je také jazzový klub.

Muzeum nabízí několik expozic a čtyři prohlídkové trasy, které je kombinují. Navštívit můžete expozi-

ce zoologie, mineralogie a archeologie, keramiky a porcelánu, uvidíte také dochované zámecké interiéry s rokokovým sálem a parohovou chodbou, sbírku historických hodin a umění 14. - 18. století, numismatický kabinet. V lázeňském městě nemůže chybět také expozice lázeňství. Jedna z prohlídkových tras vede Po stopách zaniklého kláštera v Teplicích a zavede návštěvníky do unikátně dochovaných interiérů kláštera benediktinek založeného českou královnou Juditou.

👉 Otevírací doba:

Zámek: úterý - neděle 10:00 - 12:00, 13:00 - 17:00

Výstavy: pondělí - pátek 12:00 - 17:00 hodin, sobota a neděle 10:00 - 12:00 a 13:00 - 17:00 hodin

👉 Vstupné:

Expozice - 40 Kč plné, 25 Kč snížené, děti do 6 let zdarma, 80 Kč rodinná vstupenka

Výstavy - 25 Kč plné, 15 Kč snížené, 50 Kč rodinná vstupenka

👉 Kontakt:

Zámecké nám. 517/14, 415 01 Teplice
www.muzeum-teplice.cz

Zámecké náměstí - městská památková zóna

Společně se zámek je náměstí součástí městské památkové zóny, zdobí ho klasicistní a empírové měšťanské domy, barokní budova fary a morový sloup Nejsvětější Trojice z 18. století z dílny Matyáše Brauna. Náměstí pamatuje doby, kdy zde byli ubytováni

vládcové Evropy, slavní umělci a vznešení návštěvníci lázní. Zástupci Anglie, Rakouska, Pruska a Ruska zde v jednom z domů podepsali dohodu o tažení proti napoleonské Francii v roce 1813, což dokladuje pamětní deska. Další dominantou náměstí je kostel

sv. J. Křtitele ze 16. století, pod nímž se nachází hrobky Vchynských, Aldringenů a Clary - Aldringenů. Těsně k zámku přiléhá kostel Povýšení svatého Kříže, původně zámecká kaple. Součástí památkové zóny je též Zámecká zahrada.

Zámecká zahrada

Byla založena koncem 16. století jako obora, později částečně přebudována na francouzský park a koncem 18. století na anglický park. Kromě mnoha stoletých

vzácných stromů zde najdete drobné stavby jako můstky, pavilony a sochy a dva rybníky - na horním si lze v letní sezóně pronajmout loďku. Na okraji parku stojí Zahradní

plesový dům z roku 1732, který sloužil v minulosti jako centrum zábavy lázeňským hostům, nyní jsou v něm pořádány koncerty a společenské akce.

👉 Otevírací doba:

Zahrada: celoročně, volně

👉 Kontakt:

Zahradní dům, U Zámku 415 01 Teplice
www.dkteplice.cz

Lázeňský komplex Beethoven a Lázeňská ulička

Lázeňský komplex zahrnuje historické budovy teplických lázní, novostavby lázeňských provozů a protilehlou řadu historických měšťanských domů s domovními znameními Zlaté slunce, Zelený kříž, Zlatý pelikán, Zlatá harfa, Zlatá studna. První historickou budovou lázní je Pravěřídlo, jehož empírová budova z let

1838-39 stojí na místě původních Městských lázní a vůbec první budovy teplických lázní. Tzv. Panský dům, jehož dnešní podoba pochází z roku 1825, sloužil k ubytování osob z vysokých kruhů. Mezi významné hosty lázní patřili umělci jako Beethoven, Goethe, Wagner, Liszt i panovníci císař Franz Josef I., car Petr

I. Veliký, císařovna Sissi. Jejich jména lze najít na pamětních deskách na jednotlivých domech Lázeňské uličky, kde se první léčebné domy nacházely již v 16. století.

Kontakt:

Lázeňský sad 2, 415 01 Teplice
www.lazneteplice.cz

Zřícenina hradu Doubravka

Hrad Doubravka byl založen již v 15. století Janem Ilbrukem z Vřesovic na vrcholku Doubravské hory. Na přelomu 16. a 17. století Vchynští hrad přestavěli na pevnost. Prošla přes něj třicetiletá válka a nakonec skončil přestavěn na hradní restaura-

ci s romantickým rozhledem. Osamělý vrch Doubravská hora s troskami hradu vytváří nad Teplicemi nezaměnitelnou přírodní dominantu města a svými půvabnými cestami s jehličnatými a listnatými porosty láká návštěvníky k vycházce. Z vrcholu je krás-

ný výhled na město Teplice a nejbližší okolí.

Otevírací doba:

návštěva je volně přístupná, hrad nepřístupný

Kontakt:

Doubravský vrch, 415 01 Teplice

Botanická zahrada ve čtvrti Šanov poblíž Písečného vrchu a Janáčkových sadů byla založena v 2. polovině 19. století

Clary Aldringenem. Z celkové rozlohy asi dvou hektarů je zhruba polovina věnována venkovní expozici, výstavní

skleníky zaujímají plochu 2400 m². Součástí areálu je cukrárna.

Otevírací doba:

Červen - duben: úterý - neděle 9:00 - 17:00
květen - září: úterý - neděle 9:00 - 18:00

Vstupné:

50 Kč dospělí, děti, senioři 25 Kč, rodinná vstupenka 100 Kč

Kontakt:

Josefa Suka 1388, 415 01 Teplice
www.botanickateplice.cz

Hvězdárna a Planetárium Teplice

Pozorovacími stanovištěm teplické hvězdárny jsou její dvě kopule o průměr 5 metrů na Písečném vrchu. Planetá-

rium s astrosálem s kopulí o průměru 10 metrů připravuje naučné pořady pro děti i dospělé.

Otevírací doba:

Hvězdárna: odpolední a večerní pozorování od čtvrtka do soboty dle ročních období
Planetárium: v neděli a středu od 19:00 hodin
večerní pořady, neděle 14:00 pořady pro děti.

Kontakt:

Planetárium: Koperníkova 3062, 415 01 Teplice,
Hvězdárna: Písečný vrch 2517, 415 01 Teplice
www.hapteplice.cz

Dům kultury Teplice

V 80. letech byl v blízkosti divadla postaven Dům kultury s prosklenou promenádou. V budově je kino, koncertní, estrádní, společenský sál. Koncertuje v něm Teplická filharmonie, která pořádá v průběhu sezóny řadu kon-

certů a také Festival Ludwiga van Beethovena. Dům kultury je organizátorem většiny kulturního dění ve městě, mimo samotný kulturní dům také v divadle, Zahradním domě, Kosteletě sv. Jana Křtitele, na konci května pořádá pravidel-

né zahájení lázeňské sezóny, letní kolonádní koncerty, v září divadelní festival na zámku.

Kontakt:

Mírové náměstí 2950, 415 01 Teplice
www.dkteplce.cz

Sportovní hala Teplice

Sportovní hala Teplice je komplexem, ve kterém se nachází sportovní hala pro míčové hry, hotel se 48 lůžky,

wellness se třemi saunami, moderní fitness, dva beach kurty a pizzerie.

Kontakt:

Na Sínadlech 3280, 415 01 Teplice
www.halateplce.cz

Krušnohorské divadlo Teplice

Krušnohorské divadlo v Teplicích je součástí Domu kultury, které v něm provozuje divadelní a koncertní činnost. Divadlo nemá stálý soubor a hostují v něm soubory z celé republiky i zahraničí, pořádá také dětská představení a taneční zábavy.

První teplické divadlo bylo založeno v polovině 18. stole-

tí na zámku Františkem Václavem Clary-Aldringen. Mělo však pouze 285 míst, což lázeňským hostům nestačilo, takže v polovině 19. století vzniká letní divadlo v parku v Trnovanech a v roce 1871 bylo rozhodnuto o stavbě nového divadla, na němž se podílel autor Národního divadla Josef Zítěk. Stejně

jako Národní divadlo však vyhořelo a nová budova byla postavena ve stylu drážďanské moderny a otevřena roku 1924.

Kontakt:

U Císařských lázní 4, 415 01 Teplice
www.dkteplice.cz

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Sídlí v centru města, poskytuje informace v českém, německém a anglickém jazyce o místních službách a obchodech, ubytování, kulturních památkách, přírodních i historických zajímavostech, sportovních a kulturních akcích.

Otevírací doba:

pondělí - pátek 8:00 - 17:00, květen - září také
sobota 8:00 - 12:00

Kontakt:

Benešova nám 840, 415 01 Teplice
Tel: +420 417 510 666 - 8
e-mail: tic@teplice.cz
web: www.teplice.cz

Město Dubí

Pět kilometrů směrem ke Krušným horám leží další lázeňské město, které získalo své jméno podle rozsáhlých dubových lesů. Původně vzniklo jako hornická osada a později i jako důležitá zastávka na obchodních cestách do Saska. V 19. století se stalo

cílem výletů teplických lázeňských hostů a první zdejší lázně byly zpřístupněny roku 1862.

Současnou dominantou obce s blízkým hraničním přechodem do Německa je kostel Neposkvrněného početí Panny Marie z přelomu 19. a 20. století, který je kopií benátského kostela Santa

Maria dell Orto. Dubí proslavil také porcelán s tradičním cibulovým vzorem, jemuž je věnována expozice v informačním centru, v tzv. Domě porcelánu s modrou krví.

 Kontakt:

www.infocentrum-dubi.cz

Bohatá hornická minulost, krásná příroda, přístupné památky i množství tras pro pěší, cyklisty i lyžaře činí z Krupky atraktivní turistickou destinaci. Zdátky viditelná silueta horského hotelu na Komáří vížce nad městem patří k nejznámějším obrázkům Krupných hor.

Od samého počátku je historie Krupky spjata s těžbou rud, které sem přivedly první obyvatele zřejmě již v době bronzové. První zmínky o Krupce jako hornickém městečku pochází ze 14. století, kdy byly také vystavěny strážní hrady Krupka a Kyšperk. Velký rozkvět Krupka zažila po husitských válkách, kdy se naplno rozběhla hlubinná těžba rud, město získalo řadu práv i městský znak a pečeť, pořádalo trhy. Roku 1710 se na více než dvě stáletí stali pány Krupky Clary-Aldringenové. V 19. století éra Krupky coby horního města pomalu končí, zato přicházejí první turisté. Ti obdivují středověký ráz historického centra, zatímco průmyslový a obchodní život se přesouvá do bouřlivě se rozvíjejícího Bohosudova. Dnešní Krupka se všemi částmi se táhne pod Krušnými horami v délce více než pěti kilometrů.

Z Komáří vížky na všechny světové strany

Jestli hledáte skvělé místo k výletům po vrcholcích Krušných hor, zapíchněte svůj prst na mapě na adrese Krupka-Bohosudov, ulice U Lanovky. To je totiž správné startovací místo, ať je zima nebo léto, ať přijíždíte vlakem nebo autem, ať jste rodina s caparty nebo drsňák s horským kolem. Za patnáct minut se přehoupnete z průmyslového Podkrušnohoří do krajiny horských plání, vyhlídek a lesních cest. Nahoře vás pak čeká nepřeborné množství variant na výlety pěšky, na kole nebo na běžkách.

Hledáte-li pohodlnou výletní trasu pro procházku s dětmi, vydejte se západním směrem po žluté, která vás okolo horské kaple dovede po dvou kilometrech k dřevěné plošině krásné Sedmihůrské vyhlídky. Stejným směrem na Cínovec můžete vyrazit v zimě také na běžkách po Krušnohorské lyžařské magistrále. Pořádný půlkilometrový sešup si můžete na kolech užít, když vyrazíte po cyklotrase č. 23 severním směrem na Fojtovice a Habartice a odtud horskými údolími dolů do Unčína, jedné ze čtvrtí Krupky. Když to vezmete dolů pěšky po modré, čeká vás nejprve větrná Fojtovická pláň a poté hluboké lesy, které vás

dovedou ke zřícenině hradu Kyšperk. Po prozkoumání pozůstatků hradu z dob Jana Lucemburského vás modrá pohodlně dovede zpět k dolní zastávce lanovky a vy budete mít v nohách něco kolem osmi kilometrů, převážně klesáním. Zájemcům o hornickou minulost kraje mohou doporučit sestup po druhé straně lanovky, po žluté starou hornickou stezkou kolem Krupského potoka. Cestou vás čekají třeba pozůstatky štol Josefa, odskočit si můžete do prohlídkové štolý Starý Martin nebo do expozice těžby cínu v krupském muzeu. A kdo se nebojí pořádné túry, může se z Komáří vížky vydat po hornické naučné stezce, která vede přes Cínovec do starého saského horního města Altenberg a ke stříbrné štolě v Geisingu.

Bazilika Panny Marie Sedmibolestné

Současným centrem města Krupky je Mariánské náměstí v Bohosudově, jehož dominantu tvoří poutní kostel Sedmibolestné Matky Boží vybudovaný v letech 1701-1706. Vznosná barokní bazilika se dvěma hranolovitými věžemi obklopená ambity se sedmi kaplemi je dílem italských architektů Giulia a Octavia Broggiových.

Nedílnou součástí kostela je i komplex bývalého jezuitského kláštera s biskupským gymnáziem založeným v roce 1679, do něž se v 90. letech minulého století opět vrátili studenti. Tehdy byla také obnovena tradice Mariánských poutních slavností, které každoročně první zářijový víkend přilákají stovky návštěvníků.

👉 Otevírací doba:

úterý, středa, pátek, sobota 9:00 - 16:00,
neděle 10:00 - 16:00

👉 Vstupné:

dobrovolné

👉 Kontakt:

Koněvova 113, 417 42 Krupka
www.krupka-mesto.cz

Hasičské muzeum

V novém muzeu najdete atraktivní expozice historické hasičské techniky s mnoha unikáty, jedinečnou ukázkou výstroje a výzbroje a také sbírku dokumentů, fotografií, tištěných artefaktů a písemností, které mapují činnost hasičských sborů z Krupky a okolí.

👉 Otevírací doba:

čtvrtek - neděle 10:00 – 16:00

👉 Vstupné:

40 Kč dospělí, 30 Kč studenti, důchodci, 25 Kč děti,
110 Kč rodina

👉 Kontakt:

Husitská 93, 417 41 Krupka

Městská památková zóna - Husitská ulice

Ve středověku byla tato ulice centrem městského života. Bydleli zde horníci, později řemeslníci a v současné době platí za ojedinělou památkovou zónu s náměstím ulicového typu. V jednom z měšťanských domů sídlí muzeum. Před muzeem stojí barokní socha Františka Xaverského

z roku 1717, památka na velkou morovou pohromu z roku 1680. Na protější straně ulice se nachází klasicistní budova původní radnice s věžními hodinami, jejichž původní stroj je vystaven na hradě.

V dolní části Husitské ulice stojí špitální kostel sv. Ducha. Nad ním pak gotický městský

kostel Nanebevzetí Panny Marie s dřevěnou zvonící, která pochází z první poloviny 15. století. Vedle vchodu do kostela byla umístěna a slavnostně odhalena busta významného krupského rodáka, MUDr. Ferdinanda Arlta (1812-1887), zakladatele moderního očního lékařství.

Muzeum Krupka

V muzeu na náměstí, které je pobočkou Regionálního muzea v Teplicích, jsou instalovány stálé expozice věnované těžbě cínu v okolí Krupky, přírodě a historii zdejšího

regionu. Další expozice se věnují geologii a mineralogii a lákavou atrakcí představuje výstava modelů hub rostoucích v českých lesích.

👉 Otevírací doba:

středa - neděle 9:30 - 16:30

👉 Vstupné:

40 Kč plné, 30 Kč snížené, 90 Kč rodinné

👉 Kontakt:

Husitská 21, 417 41 Krupka 3
www.muzeum-teplice.cz

Kostel svaté Anny

Odbočkou z Husitské ulice se návštěvníci dostanou na Libušín ke hřbitovnímu kostelu sv. Anny z roku 1516 s barokní zvonící. Hřbitov byl založen roku 1609 a pohřbívalo se na něm až do roku 1884. Jsou zde pochovány významné osobnosti města, oběti moru i obou válek. Renesanční bránu nechal v roce 1615 postavit krupský měšťan Georg Klippel, tepaná mříž byla vyrobená v roce 1619 v Drážďanech. Výzdoba, včetně dřevěné kruchty se starozákonními výjevy od Daniela Franka, pochází z

roku 1609. Návštěvníkům je v kostele k dispozici průvodce a výstava popisující jedinečné náhrobní kameny místního hřbitova.

Otevírací doba:

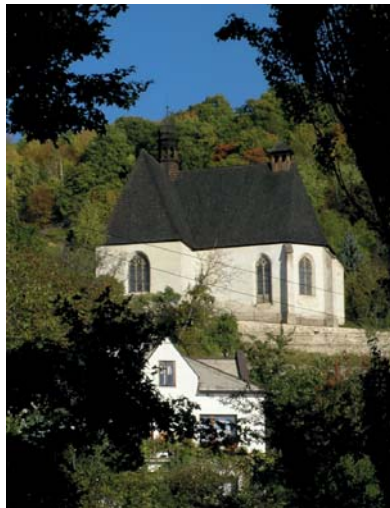
květen - září: pátek 13:00 - 17:00, sobota, neděle 10:00 - 17:00

Vstupné:

dobrovolné

Kontakt:

Libušín, 417 41 Krupka 3
www.krupka-mesto.cz

Hrad Krupka

Zbytky středověkého hradu zvaného též Rosenberg nebo Růžový hrádek stojí v centru Krupky nad Husitskou ulicí. Hrad byl vybudován k ochraně prosperujících dolů, města Krupky a důležité obchodní stezky do Saska na počátku 14. století. První písemný doklad o hradu je z roku 1330, kdy ho darem od krále Jana Lucemburského získal míšeňský šlechtický rod Koldiců, který vládl na hradě do začátku 16. století. Z dalších

významných majitelů hradu uvedme kancléře Albrechta z Kolovrat, který založil v 15. století bohosudovský kostel, císaře Rudolfa II., který věnoval pustnoucí hrad svému bratru Matyášovi a ten posléze hrad i panství daroval Adamovi ze Šternberka. Šternberkové nechali postavit na nádvoří na konci 17. století budovu pro panský horní úřad, která byla v 19. století přestavěna na velmi oblíbenou výletní restauraci. To již byl hrad

v držení rodu Clary-Aldringenů, který ho vlastnil od roku 1710 do roku 1918. Restaurace a penzion se dochovaly do současných časů, kromě toho se zde o prázdninách konají i prohlídky areálu, který je jinak volně přístupný.

Otevírací doba:

restaurace: denně 11:00 - 22:00
průvodce: červenec, srpen: úterý - neděle 10:00 - 17:00

Vstupné:

dobrovolné

Kontakt:

Panský dům 12, 417 41 Krupka
www.hrad-krupka.cz

Při silnici do Horní Krupky a na Komářův vížku nemůžete minout štolu Starý Martin, která bývala jedním z nejvýznamnějších důlních děl krupského revíru. Otevírá severozápadní část žíly Lukáš, nejdelší a nejbohatší cínové rudní žíly ve střední Evropě. Tato kulturní památka usiluje společně s dalšími připomínkami hornické historie Krušných hor o zápis na seznam světového dědictví UNESCO.

Návštěvníci si nyní mohou projít asi kilometr dlouhou trasu, která seznamuje s historií ražení důlních děl, způsoby dobývání cínové rudy, ale i minerály, nacházejícími se ve štolě či druhotnou pseudokrasovou výzdobou. Součástí expozice je též sbírka historických pracovních nástrojů a pomůcek a venkovní expozice důlní techniky. Vstup je možný až od 5 let, doporučena je pevná obuv a teplé oblečení.

Otevírací doba:

květen - říjen: denně: 9:30 - 16:15

listopad - duben: čtvrtek 9:30 - 14:15, pátek, sobota,

neděle 9:30 - 16:15

polední přestávka 12:30 - 13:00

Kontakt:

Nová Vrchoslav 3, 417 41 Krupka

www.krupka-mesto.cz

Komáří vížka a lanová dráha

Komáří vížka s nadmořskou výškou 807 metrů je oblíbeným cílem mnoha výletníků. Ve středověku stávala na vrchu zvonice, která oznamovala horníkům začátek a konec pracovní doby. Komáří vížka pod svým povrchem ukrývá řadu starých štol a v celém

svahu pod ní je možné objevit pinky, pozůstatky dolů. Roku 1857 byla k původní kamenné věži na popud hraběcího správce poleší Raimunda Zechela přistavěna výletní restaurace. Patří mezi nejstarší zařízení svého druhu na hřebenech Krušných hor; z terasy je nádherný výhled na České středohoří, který svého času obdivoval i slavný cestovatel Alexander von Humboldt.

Okolí Komáří vížky nabízí mnoho značených turistických tras i cyklostezek, v zimním období je v provozu lyžařský areál a udržované běžecké tratě. Komáří vížkou prochází příhraniční hornická naučná stezka - měří 23 kilometrů a vede z Krupky přes Dubí a Cínovec do německého

Altenbergu a Geisingu a zpět na Komáří vížku.

Z Krupky-Bohosudova lze na „Komárku“ vyjet dvouseďáčkovou lanovkou, která je nejdelší osobní visutou lanovkou v ČR. Překonává převýšení 480 metrů. Více než dva kilometry překoná lanovka, sloužící turistům přes 60 let, za přibližně patnáct minut.

Otevírací doba:

Lanová dráha:

duben - září: denně 8:30 - 18:30

říjen - březen: denně 8:30 - 16:30

odjezdy vždy v půl

Kontakt:

Lanovka: U Lanovky 452, 417 42 Krupka 1, www.sparikrupka.cz

Lyžařský areál: www.skikomarivizka.cz

Hotel Komáří vížka: www.komarivizka.eu

Kaple svatého Wolfganga

Kaple, zasvěcená patronu horníků, stojí pod Komářův vížkou od 14. století. Za třicetileté války byla zničena a zůstal z ní jen oltářní kámen. Nově byla v barokním stylu postavena na konci 17. století na popud tehdejšího pána Krupky, hraběte ze Šternberka. Jeho následovník, hrabě Clary Aldringen se zavázal, že tato památka bude zachována na věčné časy. Později byl kolem kapličky založen i malý

hřbitov. Po 2. světové válce byl interiér kaple zcela zničen a stavba postupem let chátrala. V roce 2000 byla kaple zařazena do projektu Přihraňniční naučná hornická stezka a zrekonstruována. Traduje se, že biskup Wolfgang z Regensburgu kdysi pobýval na Komářův vížce, a protože se mu v okolí zalíbilo, požehnal místním borůvkám a ony pak rostly v nevídané velikosti. V letní sezóně je v kapli

návštěvníkům k dispozici průvodce, pořádají se zde výstavy a každoročně 1. května Den sousedství a 31. října na Den sv. Wolfganga Mše svatá.

👉 Otevírací doba:

květen - říjen:

pátek 14:30 - 18:00, sobota, neděle 11:00 - 18:00

👉 Kontakt:

www.krupka-mesto.cz

Informační služba Městského úřadu Krupka

👉 Kontakt:

Mariánské náměstí 22, 417 42 Krupka - Bohosudov
tel.: +420 417 803 130, +420 417 803 131
e-mail: info@mukrupka.cz
www.krupka-mesto.cz

👉 Otevírací doba:

pondělí a středa 7:00 - 17:00,
úterý a čtvrtek 7:00 - 15:00,
pátek 7:00 - 13:30

V Krupce můžete k získání potřebných informací a materiálů využít informační službu v prostorách Městského úřadu.

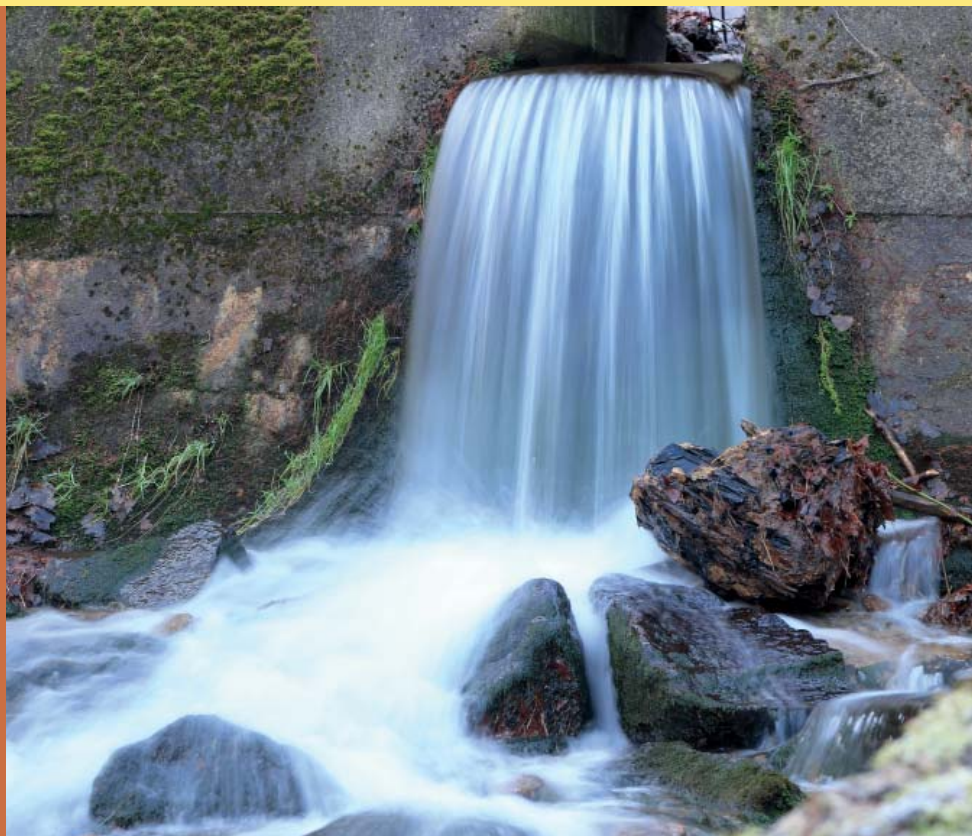

Chlumec

Jen asi tři kilometry dělí konec Krupky od začátku Chlumce, dalšího sídla pod Krušnými horami. Do širší známosti se čtyřtisícové město zapsalo především významnými bitvami. Ta první velká se odehrála roku 1126 mezi českým knížetem Soběslavem I. a německým králem Lotharem III. a dočíst se o ní můžeme v Jiráskových Starých pověstech českých. Památkou na české vítězství je kromě rotundy na Řípu také chlumecká kaple Bolesné matky boží v horách, k níž můžete vystoupat z Chlumce

po zelené značce (cca 4,5 km). Známejší dominantou obce je ale jiná kaple, která stojí na vrchu zvaném Horka a s chlumeckým kostelem je spojena křížovou cestou. Jako výraz díků za ochranu před morovou epidemií z roku 1680 nechali renesanční kapli Nejsvětější Trojice vystavět Kolovratové. Žlutá značka vás poté dovede pod vrch Horka k památníku ještě známější bitvy - té napoleonské z roku 1813, která poznamenala dějiny Evropy a zanechala množství tragických i kulturních stop v tomto regionu. Srpnovou bitvu, v níž francouzského císaře

Napoleona porazily armády Rakouska, Pruska a Ruska připomíná v Chlumu i okolí celá řada pomníků, z nichž ten největší, tzv. Jubilejní, postavený ke stému výročí bitvy, stojí právě pod Horkou. Všechny pomníky pak spojuje žlutá turistická značka. A aby snad bitev nebylo dost, nedaleko od Chlumce proběhla také husitská bitva z roku 1426, zvaná též Na Běhání. Obě poslední jmenované bitvy si Chlumec každým rokem připomíná velkými historickými slavnostmi a rekonstrukcemi bitev, jichž se účastní stovky uniformovaných „vojáků“.

Opusťte na chvíli města Podkrušnohoří a vydejte se objevovat nevšední kouzlo Krušných hor na česko-saském pomezí. Jak budete stoupat vzhůru, čekají vás nejprve hluboká údolí s bukovými lesy, které přejdou v travnaté lesíky se smrkem a břízami, až se přehoupnete k rozlehlým loukám s vesnicemi, skalními útvary a úchvatnými výhledy. Voňavá léta u horských rybníků se tu střídají s barevným podzimem, plným hub a tajemných mlh, jaro sem přichází jen pomalu po drsné zimě se spoustou sněhových radovánek. Krušné hory

nejsou přelidněné, a tak nadchnou všechny návštěvníky, kteří se chtějí v klidu procházet lesními pěšinami nebo si na kole užít cyklotras, vedoucích po vrcholu hor. V zimě tu najdou turisté jak špičkově vybavená horská střediska, tak malé rodinné vleky pro lyžařské začátky.

Krušné hory mají bohatou historii a v minulosti patřily k nejhustěji osídleným horám u nás. Svůj název získaly podle slova „krušit“ neboli dolovat. Už od středověku se v horách těžily rudy mědi, cínu, stříbra, železa, které

zdejšímu regionu přinesly velký rozkvět, takže většina městeček v Krušných horách vznikala původně jako města hornická. Dnes se můžete podívat do zpřístupněných historických dolů nebo v krajině pátrat po pozůstatcích dolování. Po úpadku těžby v 17. a 18. století se zdejší obyvatelé museli rychle naučit novému řemeslu – našli ho v dodnes ceněných ručních výrobcích hraček, krajek či rukavic. Zejména na německé straně hor je výroba hraček a dřevěných ozdob dodnes živou tradicí, jejímž centrem je saský Seiffen.

Nejvyšší vrchol Krušných hor s nadmořskou výškou 1244 metrů leží na pomezí Ústeckého a Karlovarského kraje. Na jeho vrcholu stojí znovu otevřená rozhledna, která se poprvé turistům otevřela již roku 1817. Celoročně je v provozu lanovka z Jáchymova s převýšením 428 metrů. V okolí Klínovce se nachází řada hotelů a re-

staurací a vyžití zde najdou návštěvníci celý rok. Z vrcholu vede několik cyklistických tras od náročných sjezdů po lehké terény pro rodiny s dětmi, k dispozici je lanový park, koloběžky, discgolfové hřiště. Propojením se sousedním areálem Fichtelberg v Oberwiesenthalu – největším horským střediskem v Sasku – nabízí v zimě přes

33 kilometrů sjezdových tratí, přes sto km upravených běžeckých tratí, množství lanovek, parkovišť, snowpark, sáňkařský svah, přírodní kluziště i zimní trasy pro pěší.

Kontakt:

www.interskiregion.com, www.klinovec.cz

Sport areál Klíny

Sportovní areál na Klínech nad Litvínovem v nadmořské výšce 720 metrů nabízí vyžití po celý rok a zaměřen je především na rodiny s dětmi. Celoročně zde funguje čtyřsedačková lanovka, půjčovna sportovního vybavení, hotel s restaurací i další ubytování a možnosti stravování, sportovní hala s lezeckou stěnou. V zimě jsou k dispozici 2 vleky a 4 sjezdovky, umělé

zasněžování, lyžařská škola, sáňkařská dráha a upravené běžecké okruhy. V létě slouží turistům bikepark, lanové centrum, minigolf, dětské hřiště, terénní koloběžky, lesní posilovna, hřiště s umělým povrchem.

Kontakt:

Rašov 64, 436 01 Klíny
www.kliny.cz

Krušnohorská magistrála

Magistrála, vhodná pro kola i pěší a v zimě pro běžkaře, vede hřebenem hor v délce 250 kilometrů. Začíná u vodní nádrže Skalka u Chebu a končí na Děčínském Sněžníku,

v Ústeckém kraji je značena číslem 23. Se značenými odbočkami na české i německé straně však tento region nabízí téměř 600 kilometrů tras, na nichž se seznámíte s příro-

dou i technickými památkami česko-saského pohraničí.

Kontakt:

www.krusne-hory.org

Rozhledna Jeřabina

Jeřabina je rozhledna na menší stejnojmenné vyvýšenině nad Litvínovem. Vedou k ní dvě turistické stezky – červená od jihovýchodu z Litvínova a žlutá od severozápadu z Mníšku. Rozhledna zde byla poprvé vystavěna v roce 1884, avšak byla zničena vichřicí. V roce 1929 byla obnovena. Během druhé světové války sloužilo místo jako stanoviště

německé armády pro protileteckou obranu chemických závodů v Záluží u Litvínova. Po válce rozhledna opět zanikla, takže po ní zůstaly pouze základy. Naposledy byla obnovena v roce 2009. Z rozhledny je výhled na okolní Krušné hory, na České středohoří a Mosteckou pánev. Je přístupná také z parkoviště u silnice Křižatky – Mníšek.

Přehrada Fláje

Vodní nádrž na Flájském potoce poblíž Českého Jiřetína byla vybudována v letech 1954–1963 pro zásobení Podkrušnohoří pitnou vodou. Pilířová přehradní hráz dlouhá 459 metrů je unikátní technickou památkou, jedinou svého druhu v ČR. Přehrada zadržuje přibližně 22 milionů m³ vody. Hráz

je přístupná, vodní plocha nikoliv, příležitostně se konají dny otevřených dveří, kdy je

možné podívat se do útrob hráze a na elektrárnu.

Při stavbě přehrady byla zatopena obec Fláje. Díky unikátnímu přesunu se podařilo zachránit dřevěný kostel svatého Jana Křtitele z druhé poloviny 17. století – jediný celodřevěný kostel v Krušných horách. Dnes si ho můžete prohlédnout v Českém Jiřetíně.

Krušnohorská bílá stopa

Šest horských středisek Krušných hor propojují udržované běžecké tratě, které při ideálních sněhových podmínkách nabízí až 250 kilometrů bílé stopy. Táhnou se od Lesné na Chomutovsku, přes Klíny, Dlouhou Louku, Bouřňák a Fojtovice až k Tel-

nici na Ústecku. Na běžecké tratě na českém území navíc navazují upravované trasy v Sasku. Trasy pro běžecké lyžování jsou v terénu vyznačené a internetové stránky sdružení Krušnohorská bílá stopa umožňují snadno zjistit, jaké jsou právě podmínky

na horách a které cesty jsou upravené. Podpořit úpravu tratí můžete dárcovskou DMS nebo zakoupením známky.

 Kontakt:

<http://kbstopa.cz/>

Flájský plavební kanál

Ojedinělá technická památka navazuje na flájskou přehradu a můžete se s ní seznámit na nově upravené 18 km dlouhé stezce z Flájí (začíná kousek pod přehradou směrem na Český Jiřetín) do saského Clausnitz. Plavební kanál byl vybudován v letech 1624-29 a sloužil k plavení dřeva z českých lesů do saského Freibergu. Ná-

ročný horský terén i výškový rozdíl 150 metrů je dokladem unikátní technické zručnosti stavitelů. Svému účelu sloužil téměř 250 let.

Kontakt:

www.flajsky-plavebni-kanal.eu

Krušnohorské muzeum Lesná

Na Lesenské pláni nad Chomutovem, u stejnojmenného horského hotelu, byla podle dochovaných dokumentů vystavěna replika historického horského domu z roku 1873. Stálá expozice ukazuje typické obydlí a život horalů přibližně před 100 lety, pravidelně pořádá ukázky lidových tradic a starých řemesel.

V areálu se také nachází sbírka zemědělských strojů a replika zvonice s funkčním zvonomem.

V sousedství funguje Informační centrum Lesenská pláň s parkovištěm, informačním kioskem, dětským hřištěm a krušnohorským arboretum s modelem rašeliniště a geoparkem.

Otevírací doba:

Krušnohorské muzeum: denně 10:00 – 18:00

Kontakt:

Lesná 22, 431 21 Boleboř
www.horskyklublesna.cz, www.vrclesna.cz

Prohlídková štola Lehnshafter

Prohlídkové trasy do dolu v Mikulově v Krušných horách nabízí ojedinělou příležitost na vlastní kůži poznat, v jak náročných podmínkách pracovali zdejší horníci. Mikulovská

naleziště byla zřejmě známá už od 13. století, rozmachu se těžba stříbra dočkala hlavně ve století šestnáctém. Rozsáhlý podzemní komplex je postupně prozkoumáván

a otevírán veřejnosti, v současné době jsou k dispozici tři trasy, které návštěvníkům zaberou jednu až dvě hodiny.

Kontakt:

www.stolamikulov.cz

Vstupné:

Trasa A 70 Kč, trasa B 100 Kč, trasa C 140 Kč

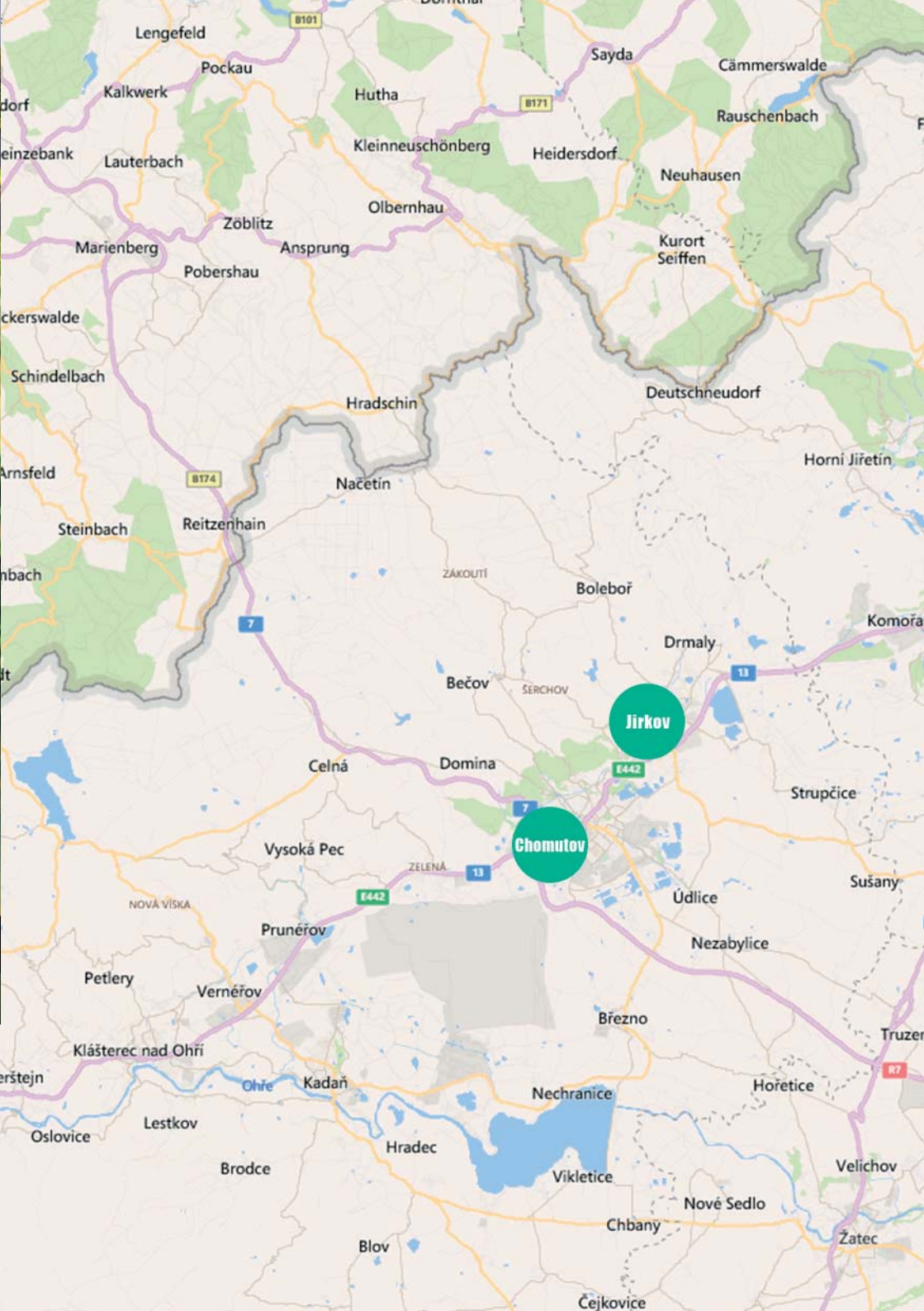
Otevírací doba:

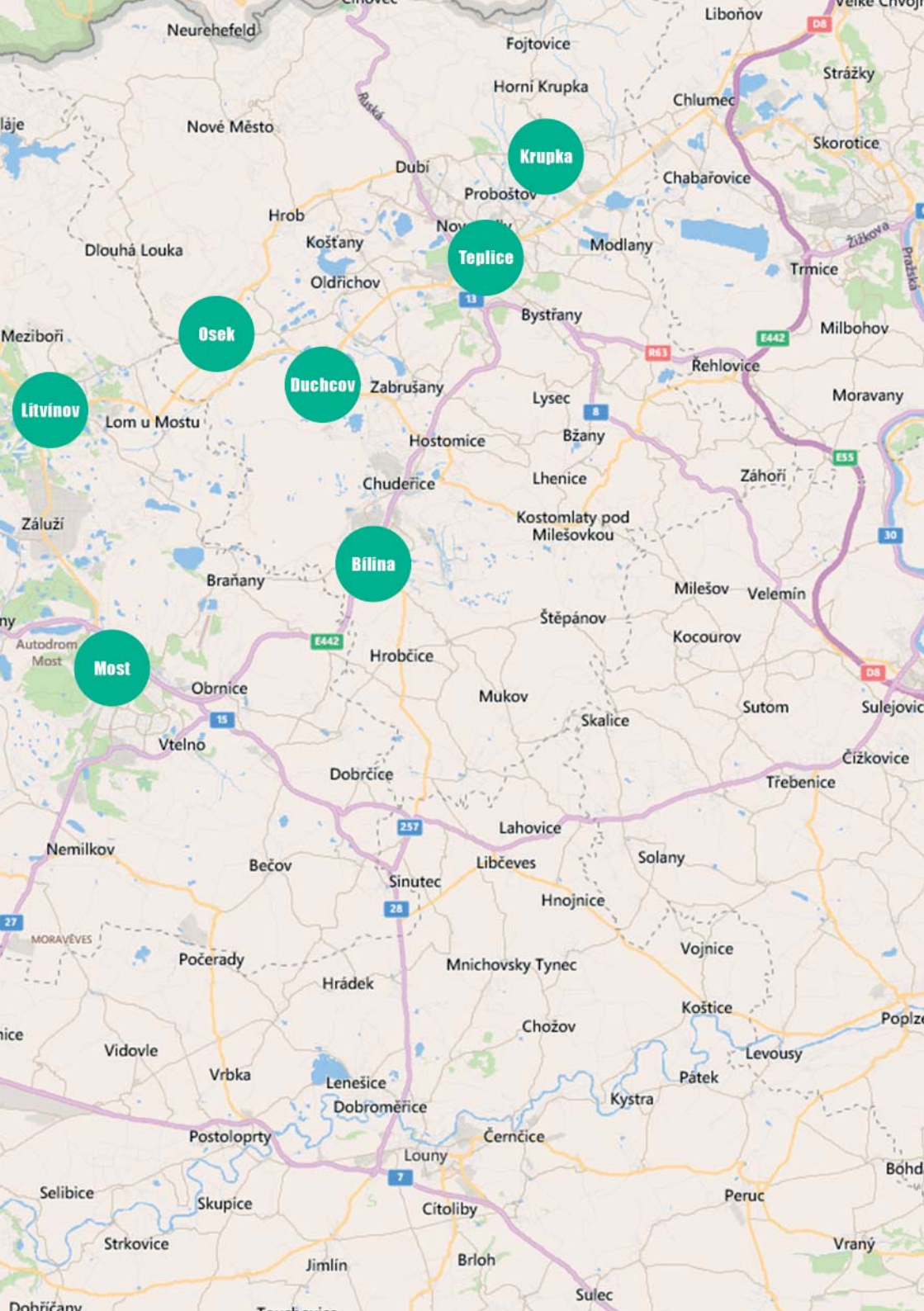
pondělí – pátek 10:00 – 18:00 pouze na objednávku, o víkendu začátky prohlídek v 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 hodin

Tabulka vzdáleností

	Chomutov	Jirkov	Litvínov	Most	Osek	Duchcov	Bílina	Teplice	Krupka
Chomutov		8	27	24	34	38	35	48	55
Jirkov	8		21	20	28	32	29	42	51
Litvínov	27	21		14	7	12	17	24	24
Most	24	20	14		19	23	15	28	35
Osek	34	28	7	19		5	15	12	16
Duchcov	38	32	12	23	5		9	8	15
Bílina	35	29	17	15	15	9		13	20
Teplice	48	42	24	28	12	8	13		7
Krupka	55	51	24	35	16	15	20	7	

Význam piktogramů:

Církevní památka

Cyklistika

Pro děti

Zámek / hrad

Kultura

Lyžování

Muzeum

Příroda

Relax

Rozhledna

Sport

Technická památka

Turistika

Města Podkrušnohoří

Vydala v roce 2015: Destinační agentura Krušné hory, o.p.s.

Klíny č.p. 61, 436 01 Litvínov

IČ: 287 34 220

tel.: +420 724 808 070

e-mail: info@krusne-hory.org

www.krusne-hory.org